

Wiadomości *Nadarzyńskie*

ISSN 1508-1540

Nr 4(168)   Gazeta Samorządowa   Wydawnictwo bezpłatne   Kwiecień 2013

Walendów
- Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej
Miłosierdzia z lotu ptaka

*O Jubileuszu Zgromadzenia
i Pańsz Zakonnego w Walendowie
na str. 20 - 21*

Pałac w Walendowie

NADARZYN NIERUCHOMOŚCI

ul. Warszawska 3a, 05-830 Nadarzyn; tel./fax (22) 739 92 66; tel. (22) 739 92 67;
www.n-n.pl; www.nadarzyn-nieruchomosci.pl e-mail: biuro@n-n.pl

**O FARBACH
WIEMY WSZYSTKO**

Dulux
COLOURS OF THE WORLD

Dulux
COLOURS OF THE WORLD

Dulux
COLOURS OF THE WORLD

Dulux Centrum Malarskie **zino**

ul. Działkowa 2
Nadarzyn-Strzeniówka
www.sklep.zino.pl

Z ostatnich Sesji...

W dniu 27 marca 2013 roku odbyła się XXXI Sesja Rady Gminy Nadarzyn, podczas której radni podjęli następujące uchwały:

1. Uchwała Nr XXXI/331/2013 w sprawie przyjęcia programu opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Nadarzyn w roku 2013. *O programie na str. 8 WN.*
2. Uchwała Nr XXXI/332/2013 w sprawie zmiany uchwały Nr XXVII/295/2012 Rady Gminy Nadarzyn z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych przez mieszkańców gminy i zagospodarowania tych odpadów. *Przejęcie przez gminę tego obowiązku, (który wcześniej należał do właścicieli nieruchomości), jako część usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych pozwoli na ujednolicenie zarządzania odbiorem odpadów komunalnych z posesji zamieszkałych. Gmina Nadarzyn organizując przetarg na odbiór odpadów komunalnych będzie mogła na wyłonionego w przetargu wykonawcę, nałożyć również obowiązek wyposażenia naszych posesji w pojemniki i worki na odpady - w ramach opłaty „śmieciowej”, którą będziemy uiszczać.*

3. Uchwała Nr XXXI/333/2013 w sprawie zmian w budżecie Gminy Nadarzyn na rok 2013. *Dochody budżetu gminy po zmianach stanowią kwotę – 77.839.341,79 zł; wydatki budżetu gminy po zmianach stanowią kwotę – 75.642.023,21 zł.*
4. Uchwała Nr XXXI/334/2013 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2013-2019.

Na sesji ponadto przedstawione zostały i przyjęte przez Radę Gminy sprawozdania z działalności w 2012 r.: Gminnego Ośrodka Sportu, Nadarzyńskiego Ośrodka Kultury, Straży Gminnej, Biblioteki Publicznej Gminy Nadarzyn, Gminnego Ogniska Dziecięco - Młodzieżowego „Tęcza”, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Zakładu Usług Komunalnych.

Sprawozdania z działalności ww. instytucji przedstawimy w kolejnych numerach WN.

*Wszystkie podjęte na sesji uchwały wraz z załącznikami znajdują się w Biuletynie Informacji Publicznej:
www.bip.nadarzyn.pl*

red.

Ważne sprawy na bieżąco...

Budżet Gminy Nadarzyn

Podstawą, samodzielnie prowadzonej gospodarki finansowej gminy, jest budżet uchwalany przez radę gminy w formie uchwały budżetowej na dany rok budżetowy. Ten najważniejszy dokument finansowy samorządu jest rocznym planem dochodów, przychodów, wydatków i rozchodów. Tworzony jest w oparciu o wnioski składane (do 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy) przez kierowników gminnych jednostek budżetowych (w przypadku Gminy Nadarzyn są to przede wszystkim wnioski wpływające ze szkół i przedszkoli, ale także z ośrodka pomocy społecznej, ośrodka sportu czy z instytucji kultury, klubów sportowych, ochotniczych straży pożarnych; wnioski do budżetu składać mogą również radni, sołtysi i rady sołeckie). W oparciu o przedłożone wnioski oraz prognozowane kwoty dochodów własnych gminy, a także projekty dotacji celowych na realizację zadań własnych i zleconych z zakresu administracji rządowej, jak również subwencji ogólnej z budżetu państwa oraz dotacji na realizację zadań przyjętych do realizacji w drodze porozumień, wójt opracowuje projekt budżetu i przedkłada go radzie gminy do 15 listopada roku poprzedzającego. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych z 27 sierpnia 2009 r. rada uchwała budżet przed rozpoczęciem roku budżetowego, a w uzasadnionych przypadkach, nie później niż do 31 stycznia roku budżetowego (w naszej gminie od wielu lat budżet na kolejny rok uchwalany jest w grudniu, aby z początkiem nowego roku budżetowego zachować ciągłość realizacji przyjętych przez samorząd w roku poprzednim działań, jak również umożli-

wić jak najszybsze rozpoczęcie nowych zadań).

Następnie w terminie 21 dni od dnia podjęcia uchwały budżetowej wójt przekazuje podległym jednostkom informacje o ostatecznych kwotach ich dochodów i wydatków oraz opracowuje plan finansowy zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, przyjmując jako podstawę dla tego planu kwotę dotacji przyznanych na ten cel w roku budżetowym oraz wielkość dochodów związanych z realizacją tych zadań, które podlegają przekazaniu do budżetu państwa.

Zarówno w trakcie realizacji budżetu, jak i po zamknięciu roku budżetowego, wójt zobligowany jest do składania sprawozdań do rady gminy oraz organu nadzoru finansowego nad jednostkami samorządu terytorialnego, czyli regionalnej izby obrachunkowej.

Po zamknięciu roku budżetowego, w terminie do 31 marca, wójt przedstawia radzie gminy (jak również RIO) sprawozdanie roczne z wykonania budżetu, zawierające zestawienie dochodów i wydatków wynikające z zamknięć rachunków budżetu gminy, w szczególności nie mniejszej niż w uchwale budżetowej, a także informację o stanie mienia. Natomiast do 31 maja wójt przekazuje radzie gminy sprawozdanie finansowe. Komisja rewizyjna analizuje sprawozdanie finansowe, sprawozdanie z wykonania budżetu wraz z opinią regionalnej izby obrachunkowej o tym sprawozdaniu oraz informację o stanie mienia gminy. W terminie do 15 czerwca roku następującego po roku budżetowym, komisja przedstawia radzie gminy wniosek w sprawie absolutorium dla wójta. Rada rozpatruje i zatwierdza sprawozdanie finansowe gminy wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu, w terminie do dnia 30 czerwca. Również nie później niż do 30 czerwca roku następują-

cego po roku budżetowym, rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie absolutorium dla wójta.

Tak w ogólnym zarysie prezentuje się formalno-prawna strona realizacji budżetu, za którą stoją konkretne pieniądze przeznaczone na konkretne zadania.

Budżet gminy od budżetu każdego gospodarstwa domowego różni się zasadniczo jedynie wysokością kwot na jakich się opiera. Tak jak każde gospodarstwo domowe posiada swoje określone dochody roczne członków rodziny (pochodzące m.in. z wynagrodzeń za pracę, z działalności gospodarczej czy też innych źródeł, jak np. stypendia, zasiłki, czy dochód ze sprzedaży mienia) oraz wydatki (przeznaczone na podstawowe potrzeby, takie jak m.in. wyżywienie, odzież, czynsz, opłaty za media, naukę czy usługi medyczne), tak i w budżecie gminy możemy wyróżnić dochody, przychody, wydatki i rozchody. Dochody, to należne lub faktyczne wpływy środków pieniężnych do budżetu. Przychody zaś, mogą pochodzić m.in. z pożyczek i kredytów, sprzedaży papierów wartościowych i in. Wydatki przekazywane są na realizację zadań zaś rozchodami są m.in. spłaty otrzymanych pożyczek i kredytów, czy wykup papierów wartościowych.

Planowane dochody budżetu Gminy Nadarzyn na 2013 r. po uwzględnieniu zmian, wynoszą 77 839 341,79 zł. Na tę kwotę składają się dochody własne: 62 674 856,04 zł (80,52%), dotacje: 5 117 953,75 zł (6,57%) oraz subwencje: 10 046 532,00 zł (12,91%).

Na dochody własne z kolei składają się przede wszystkim: podatki i opłaty w wysokości 26 315 954,00 zł (w tym przeważają podatki od nieruchomości – 17 940 000,00 zł oraz od środków transportowych 4 137 984,00 zł), a także m.in.: dochody z majątku gminy - kwota 2 790 400,00 zł; udział w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) 19 340 102,00 zł i prawnych (CIT) 2 962 452,61 zł. Znaczącą w budżecie Gminy na 2013 r. kwotą jest zwrot podatku VAT od inwestycji z zakresu wodociągów i kanalizacji - 8 532 000,00 zł. Pozostałe, prawie 3 mln dochodów własnych, to dochody różne, pochodzące np. z darowizn, odsetki, grzywny i mandaty, dochody związane z realizacją zadań zleconych gminie, wpływy z usług i in.

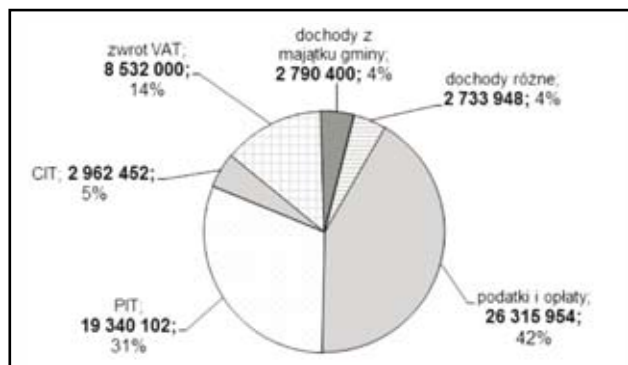
Każda pozycja w dochodach budżetu gminy ma znaczenie, ale warto zwrócić uwagę na kilka większych. Wyróżnić należy przede wszystkim podatek od nieruchomości (naliczany od powierzchni gruntów i budynków), w którym największy udział mają firmy i przedsiębiorcy, oraz udział w podatku dochodowym od osób fizycznych jest to część (w 2013 roku to 37,42%) podatku dochodowego PIT pobieranego przez Urząd Skarbowy od zamieszkałych na terenie gminy osób fizycznych, która wraca do budżetu gminy). Łącznie udziały w podatkach dochodowych (PIT oraz CIT) stanowią 28,65% budżetu gminy.

W dochodach pozyskiwanych w formie dotacji największą pozycję stanowi dotacja na zadania pomocy społecznej – jest to kwota 2 002 820,00 zł.

Jeśli chodzi natomiast o subwencję oświatową, która stanowi 12,91% dochodu gminy, to wpływa ona w ratach miesięcznych i w całości przeznaczana jest na utrzymanie gminnej oświaty, ale stanowi ok. 41% wszystkich kosztów kierowanych na realizację zadań z tego zakresu – gmi-

na ze swoich środków na realizację zadań oświatowych w 2013 r. przeznacza poza subwencją dodatkowo kwotę 14 558 985,55 zł.

Struktura dochodów własnych planu budżetu Gminy Nadarzyn na 2013 r.:

Prawie 70% kwoty podatków i opłat stanowi podatek od nieruchomości, który jest niejako pochodną planu przestrzennego zagospodarowania. Przeznaczenie terenów wzdłuż trasy katowickiej oraz głównych ciągów komunikacyjnych gminy pod działalność usługową, było zielonym światłem dla dużych firm, które u nas osiedliły się i *de facto* ten podatek wnoszą. Obniżenie w tej stawce wysokości podatku nawet o 1 zł za metr kwadratowy, w skali rocznej skutkowałoby około milionowym obniżeniem dochodów gminy. **W 2012 roku uzyskaliśmy przeszło 5 mln złotych mniej z podatków i opłat na skutek obniżenia stawek podatkowych.** Należy również dodać, że wpływy z podatku PIT w 2010 roku załamały się ponieważ został przez polski parlament obniżony podatek dla najlepiej zarabiających z 40% do 32%. Niemalże wpływ na budżet gminy ma oczywiście, nadal trwający w Europie i w Polsce kryzys gospodarczy. W jego wyniku znacząca część przedsiębiorców i firm zalega z uiszczaniem opłat, a niektóre z nich ogłaszają upadłość. Nieustannie na samorządy są nakładane nowe obowiązki, które muszą realizować i same w znacznym stopniu je finansować z własnych coraz skromniejszych budżetów.

Jeszcze kilka lat temu większy udział we wpływach naszego budżetu stanowił podatek od środków transportowych, co zmieniło się jednak na niekorzyść po tym, jak sąsiednie gminy obniżyły maksymalnie swoje stawki podatkowe w tym zakresie, a firmy spedycyjne przestały w naszej gminie rejestrować sprzedawane samochody. Od pewnego czasu liczba rejestrujących pojazdów w Nadarzynie po obniżeniu podatku transportowego, a także zapewnieniu innych preferencji, znów zaczyna wzrastać. Po załamaniu wpłat z PIT w 2010 roku w ostatnim czasie obserwujemy również tendencję wzrostową we wpłatach tego podatku. Można wnioskować, że wzrost udziałów związany jest przede wszystkim z prowadzoną przez gminę akcją „Płacę podatki tam, gdzie mieszkam” - dzięki temu wiele osób zamieszkujących teren naszej gminy, złożyły w urzędzie skarbowym korektę w zakresie miejsca zamieszkania, a tym samym zwiększyły wpływy gminy z tego podatku. **Jednak najbardziej istotnym elementem pozwalającym zwiększyć budżet gminy w tym roku są dodatkowe wpływy z odzyskanego VATu za inwestycje, które zostały wykonane do 5 lat wstecz.**

Jako jedna z pierwszych gmin w naszym rejonie podpisaliśmy umowę ze specjalistyczną firmą, uznaną nie tylko na polskim rynku, która ten uciążliwy i długotrwały proces w naszej gminie wykonuje. Przed podpisaniem umowy odbyło się kilka spotkań w bardzo szerokim gronie radnych i pracowników zaangażowanych w projekt, prezentacji oraz negocjacji warunków umowy. W porównaniu z podobnymi umowami podpisanymi w późniejszym czasie przez inne sąsiednie gminy nasze wynegocjowane warunki są na dobrym poziomie, zwłaszcza że u nas proces odzyskiwania VATu był również związany z likwidacją ZUKu i powstaniem spółki - Przedsiębiorstwa Komunalnego. Ponadto bardzo istotnym element był tu czas, czyli możliwość odzyskania VATu za jak najodleglejszy okres wstecz, który nieuchronnie mijał a z nim bardzo znaczące kwoty na inwestycje kanalizacyjne i wodociągowe wydawane z naszego budżetu 5 lat temu (przy następnej okazji będzie czas, aby bardziej Państwu przedstawić korzyści dla gminy płynące z tej „operacji”).

Jeśli chodzi o wydatki, to warto wiedzieć, że na realizację zadań gminy pieniądze w głównej mierze wydają powołane do tego jednostki budżetowe. Oprócz urzędu gminy są to szkoły podstawowe, gimnazjum, przedszkola, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Sportu, Ognisko Dziecięco-Młodzieżowe „Tęcza” oraz Straż Gminna. Jednostki te na całą działalność otrzymują środki z budżetu gminy i wszystkie swoje dochody odprowadzają do budżetu gminy. Niewymienione wyżej instytucje kultury, czyli Nadarzyński Ośrodek Kultury i Biblioteka Publiczna również otrzymują z budżetu dotacje na działalność, które uzupełniają swoimi dochodami.

Planowane na 2013 rok wydatki wynoszą ogółem 75 642 023, 21 zł, z czego 57 374 427,75 zł są to wydatki bieżące, natomiast 18 267 595,46 zł – wydatki majątkowe (w tym 17 793 957 zł – to wydatki inwestycyjne, stanowiące 23,5% wydatków ogółem).

Największą pozycję w wydatkach gminnego budżetu stanowi kwota przeznaczana na oświatę i wychowanie: 24 605 517,55 zł, z czego przede wszystkim prawie 12,5 mln na szkoły podstawowe, niemal 7 mln na przedszkola i oddziały przedszkolne oraz nieco ponad 4 mln na gimnazjum.

Jak już zostało wspomniane wyżej, na realizację zadań z zakresu oświaty gmina poza subwencją w wysokości 10 046 532 zł ze swoich środków w 2013 r. przeznaczy dodatkowo kwotę ponad 14 mln złotych (tj. przeszło 3,3 mln więcej niż w roku ubiegłym, podczas gdy subwencja w tym okresie wzrosła o niecałe 280 tys. zł). **Systematyczne od lat zwiększanie wydatków na oświatę oczywiście wiąże się ze wzrostem liczby dzieci, ale nie bez znaczenia pozostaje to, że utrzymujemy wszystkie szkoły na terenie gminy, modernizujemy je, inwestujemy w zaplecze lokalowe, techniczne i przede wszystkim w kadrę. I to w sytuacji, kiedy w kraju, czy też u najbliższych sąsiadów, szkoły łączy się, zamyka, czy oddaje w zarząd stowarzyszeniom, bo samorządy nie mają funduszy już nawet na wypłatę pensji. Równie głośna medialnie jest sytuacja z finansowaniem przedszkoli, a właściwie z jego brakiem**

ze strony rządowej. Cały ciężar utrzymania placówek przedszkolnych spoczywa na samorządzie i rodzicach, a jest to olbrzymi koszt. **W bieżącym roku przewidujemy, iż przy wpływach (m.in. z opłat od rodziców na poziomie ok. 1 miliona złotych) będziemy musieli dodatkowo wydać przeszło 6 milionów złotych z dochodów własnych.** Należy tu dodać, iż gmina musi (na podstawie ustawy) przekazywać dotację dla przedszkoli niepublicznych w wysokości nie mniejszej niż 75% utrzymania dziecka w przedszkolu publicznym (u nas jest to właśnie ta minimalna ustawowa stawka). Wyjaśnienia również wymaga fakt, iż za dzieci uczęszczające do przedszkoli niepublicznych, a niezamieszkałe na terenie gminy płacą w efekcie gminy, na których terenie zamieszkuje dane dziecko.

W ramach ogólnej kwoty wydatków bieżących 21 999 669,79 zł stanowią wynagrodzenia i składki pracowników zatrudnionych we wszystkich jednostkach organizacyjnych gminy (364 osoby pracujące w oświacie, GOPS, GOS oraz urządzie gminy). Na tę kwotę składają się wynagrodzenia dla pracowników oświaty -14 766 510 zł, urzędu gminy – 5 746 676,79 zł, opieki społecznej – 741 788,00 zł oraz kultury fizycznej – 744 695,00 zł. Tu należy dodać, iż płace w tych jednostkach organizacyjnych są ściśle określone na podstawie ustaw i rozporządzeń w tzw. grupach zaszerzegowania i widełkach płacowych. Ponadto w przypadku urzędu gminy dodatkowo obowiązuje ustawa kominowa, która określa wynagrodzenie pracowników w zależności od liczby mieszkańców w danej gminie (niezależnie od budżetu gminy). **Nasza gmina znajduje się w najniższej grupie wynagradzania urzędników. Tę grupę stanowią gminy, które liczą do 15 tys. mieszkańców (stawka bazowa 50%, np. powyżej 15 tys. liczby mieszkańców stawka bazowa 75%).** Podobna sytuacja jest w oświacie, z tym, że tutaj o wynagrodzeniu w głównej mierze decyduje stopień awansu zawodowego.

Odrębnym, ale jednak ściśle związanym elementem przy ponoszonych nakładach na tzw. administrację jest jej zakres działalności w różnych gminach, a także schemat organizacyjny. I tak np. w gminie liczącej do 15 tys. mieszkańców często budżet gminy, a także zakres udzielanej usługi, jest dużo szerszy niż w gminach powyżej 15 tys. mieszkańców. W dalszej kolejności związane jest to z dodatkowymi kosztami np. utrzymania możliwości rejestracji samochodów osobowych lub też obsługi księgowej.

Ogromną kwotą w wydatkach bieżących, stanowiącą w tym roku ponad 5 milionów zł, to wpłata do budżetu państwa na część równoważącą subwencji ogólnej tzw. „podatek janosikowy”. Jest to obowiązkowa wpłata do budżetu państwa, dokonywana przez samorządy, które mają wysoki wskaźnik dochodu gminy na jednego mieszkańca. Następnie państwo rozdziela te pieniądze na rzecz biedniejszych gmin. **Już od wielu lat toczy się dyskusja, nad niesprawiedliwością tego systemu. I rzeczywiście trudno to sobie wytłumaczyć, dlaczego gminy aktywniejsze (które mają podobne położenie, a co za tym idzie podobne potencjalne możliwości pozyskiwania funduszy) w stosunku do bierniejszych są „karane” tak wysoką daniną na rzecz tych drugich. Przez ostatnie 5 lat nasza gmina musiała na ten cel z własnego budżetu przekazać przeszło 26 milionów złotych.**

Dyżur Pracowników Urzędu Skarbowego w Urzędzie Gminy Nadarzyn

**Informujemy,
że w dniu 23 kwietnia 2013 roku
w godzinach 10.00 - 15.00
w siedzibie Urzędu Gminy Nadarzyn
(ul. Mszczonowska 24, parter - pokój nr 130)
odbędzie się kolejny dyżur
Pracowników Urzędu Skarbowego.**
*Mając na uwadze ułatwienie podatnikom
dokonania rozliczenia dochodów za 2012 rok dyżurujący
pracownik US będzie udzielał informacji
z zakresu wypełniania i składania zeznań podatkowych.*

Małgorzata Zielonka - Skarbnik Gminy Nadarzyn

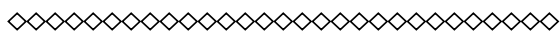

Pamiętajmy o świętach majowych

W związku ze zbliżającymi się świętami państwowymi, w dniach 1 - 3 maja Wójt Gminy Nadarzyn zwraca się do Mieszkańców Gminy Nadarzyn z apelem o wywieszanie flag państwowych.

Dnia 1 maja obchodzimy Święto Pracy, 2 maja - Święto Flagi Państwowej, natomiast dnia 3 maja świętujemy rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

red.

Wybory Sołtysa w Walendowie

W związku z mijającą w tym roku czteroletnią kadencją Sołtysa w Walendowie w dniu 12 marca 2013 r. odbyły się wybory, podczas których na kolejną kadencję wybrano p. Krzysztofa Burakowskiego.

W skład Rady Sołeckiej weszli: Andrzej Perzyna, Joanna Krasucka, Tadeusz Walaszek, Leszek Tarasiuk, Marek Dębski.

red.

Informujemy, że w budynku Urzędu Gminy Nadarzyn (ul. Mszczonowska 24) - oprócz Urzędu Poczтового, punktu ksero i ubezpieczeń od niedawna czynna jest także kancelaria notarialna.

Będzie „wylotówka na Janki”

Jak podaje Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad za ponad pół miliarda złotych zostanie zrealizowany wylot z Warszawy na Janki, na odcinku S8 Opacz - Paszków.

W dniu 12 kwietnia 2013 r. została podpisana umowa na zaprojektowanie oraz wybudowanie tego odcinka. Wykonawcą jest firma Strabag Sp. z o.o. Przewidywany czas realizacji – 32 miesiące. Odcinek Janki – Raszyn łączy dwie drogi krajowe: nr 8 i nr 7 tworząc wspólny wjazd do Warszawy. Średnie natężenie dobowe na tej drodze wynosi 61 240 pojazdów (przy jednoczesnej gęstej zabudowie powoduje, że jest to jeden z najbardziej obciążonych odcinków drogowych w Polsce). Dzięki nowej drodze, w al. Krakowskiej na odcinku od ul. Łopuszańskiej do Raszyna, ruch spadnie o około 25 tysięcy pojazdów na dobę, a w roku 2025 nawet o 50 tysięcy pojazdów na dobę. Kontrakt opiewa na kwotę ponad 565 mln zł brutto i obejmuje m.in. budowę 11,5 km nowego odcinka drogi ekspresowej od węzła Opacz do węzła Paszków (na odcinku Opacz – Janki Małe – Paszków) wraz z odcinkiem drogi długości 2,4 km o klasie GP (główna przyspieszona) od węzła Janki Małe do skrzyżowania z drogą wojewódzką 721, a także budowę obiektów inżynierskich w ciągu drogi ekspresowej i w ciągu dróg krzyżujących się z tą trasą oraz węzłów drogowych: Sokołowska, Janki Małe, Paszków, a także obwodu utrzymania, miejsca kontroli pojazdów dla Inspekcji Transportu Drogowego i Miejsca Obsługi Podróżnych.

Przeprowadzenie tej inwestycji niewątpliwie „przybliży nam Warszawę i wielu mieszkańcom naszej gminy oraz sąsiadnich skróci czas podróży do pracy i z powrotem.

Źródło: strona główna GDDKiA; www.gddkia.gov.pl/a/12272/Wylotowka-na-Janki-za-32-miesiace-Umowa-podpisana

red.

Gmina Nadarzyn w Radiu Niepokalanów

Od lutego 2013 r. Gmina Nadarzyn jest obecna na antenie Radia Niepokalanów (częstotliwość 102,7 fm w województwie mazowieckim). Zapraszamy do słuchania audycji w każdy trzeci piątek miesiąca o godz. 13.10. Podczas naszego czasu antenowego będą prezentować się między innymi jednostki organizacyjne Gminy Nadarzyn.

Program samorządowy emitowany jest na antenie Radia Niepokalanów codziennie po godzinie 13.10. Prezentowane są w nim samorządy województwa mazowieckiego i łódzkiego oraz wydarzenia mające miejsce na ich terenie.

Strona internetowa rozgłośni: www.radioniepokalanow.pl

red.

Problem bezdomnych zwierząt

W aktualnym stanie prawnym, ochrona bezdomnych zwierząt wchodzi w zakres zadań własnych gmin na podstawie dwóch różnych ustaw:

1) o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r., poz. 391), która narzuca na gminy obowiązek zapewnienia czystości i porządku na swoim terenie, tworzenia warunków niezbędnych do ich utrzymania, a w szczególności: organizacji ochrony przed bezdomnymi zwierzętami na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

2) o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003, Nr 106, poz. 1002 ze zm.), w której art. 11 nakłada na gminy zadanie własne w postaci „zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie”. Po zmianach w 2011 r. gminy mają obowiązek przyjęcia do 31 marca każdego roku programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Taki program na terenie Gminy Nadarzyn przyjęty został przez Radę Gminy Nadarzyn Uchwałą z dnia 27 marca 2013 r. (obecnie oczekujemy na przyjęcie jej przez Wojewodę Mazowieckiego) i jest realizowany przy współpracy Urzędu Gminy Nadarzyn (Referat Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki), Straży Gminnej oraz Komisariatu Policji.

W związku z obowiązkiem odławiania bezdomnych psów i zapewnienia im miejsca w schronisku gmina zobligowana jest także do podpisania stosownej umowy ze specjalistyczną jednostką, zajmującą się odławianiem bezdomnych zwierząt z terenu gminy i ich transportem do schroniska. Gmina Nadarzyn dnia 18.01.2013 r., wzorem lat ubiegłych, podpisała stosowną umowę - z firmą wyłonioną w drodze przetargu. „Interwencyjne odławianie zwierząt dzikich i udomowionych” z Milanówka, która zobowiązana jest do:

- odłowienia bezdomnego zwierzęcia na podstawie zgłoszenia otrzymanego od pracownika: Referatu Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki, funkcjonariusza Straży Gminnej lub Komisariatu Policji,
- sprawdzenia czytnikiem, czy pies oznakowany jest mikroczipem w celu ustalenia prawowitego właściciela zwierzęcia,
- w razie konieczności zapewnienie pomocy lekarskiej wyłapanym zwierzętom, które zostały poszkodowane w wypadkach komunikacyjnych lub w inny sposób zostały okaleczone, w gabinecie weterynaryjnym, z którym posiada podpisaną umowę,
- wykonania niezbędnych zabiegów sterylizacji albo kastracji w gabinecie weterynaryjnym z którym posiada podpisaną umowę,
- umieszczenie zwierzęcia w schronisku (posiadającym wszystkie stosowne zezwolenia na prowadzenie takiego rodzaju działalności), z którym posiada podpisaną umowę,
- wyłapywanie oraz przewożenie do lecznicy weterynaryjnej ślepych miotów w celu ich uśpienia.

W 2012 r. odłowiono z terenu naszej gminy 129 bezdomnych zwierząt, za których odłowienie i przyjęcie przez schronisko - gmina poniosła koszt 303 500 zł. W 2013 roku na ten cel przeznaczonych jest 300 000 zł.

Zgłoszenia dotyczące bezdomnych zwierząt należy kierować do referatu Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki UG – tel. 22 729 81 85 w. 145, Straży Gminnej tel. 22 720 08 67, Komisariatu Policji w Nadarzynie – 22 729 81 77.

Sylvia Łazowska - Inspektor ds. gospodarczych

Uczestnictwo Gminy Nadarzyn w Lokalnej Grupie Działania

Gmina Nadarzyn jest od 2011 roku członkiem Lokalnej Grupy Działania „Ziemia

Chelmońskiego”. Powstała ona w celu realizacji lokalnej strategii rozwoju i obecnie obejmuje teren 11 gmin tj.: Żabiej Woli, Mszczonowa, Nadarzyn, Grodziska Maz., Jaktorowa, Radziejowic, Teresina, Baranowa, Sochaczewa, Nowej Suchej oraz Rybna. Uczestnictwo w LGD daje mieszkańcom wiele korzyści.

W ramach LGD można ubiegać się o dofinansowanie w ramach następujących programów:

1. „Odnowa i rozwój wsi” na przedsięwzięcia inwestycyjne związane z rozbudową infrastruktury społecznej, sportowej, turystycznej – to działanie dotyczy przedsięwzięć realizowanych przez gminę.
2. „Małe projekty” na pomysły dotyczące małych inwestycji związanych z turystyką, historią, warsztatów tematycznie związanych z dziedzictwem kulturowym naszego regionu, na działania, których celem jest zachowanie tradycji i zwyczajów – to działanie dotyczy zarówno gminy jak i mieszkańców.
3. „Rozwój mikroprzedsiębiorstw” na powstanie lub rozwój przedsiębiorstw do 10 pracowników na terenie gmin należących do LGD – to działanie dla przedsiębiorców mających siedzibę i działających na terenie gmin LGD.
4. „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” na powstanie dodatkowego źródła utrzymania dla rolników z terenu LGD.

W 2012 roku Gmina Nadarzyn z „Odnowy i rozwoju wsi” pozyskała 500 tys. zł na budowę hali widowiskowo-sportowej przy Przedszkolu Publicznym w Nadarzynie. Z „Małych projektów” jest obecnie realizowane wyposażenie głównej sali Nadarzyńskiego Ośrodka Kultury w instalację scenicznego sprzętu oświetleniowego i sterującego. Również z „Małych projektów” będzie wybudowany plac zabaw przy Szkole Podstawowej w Ruścu.

Korzyści z członkostwa gminy w LGD to także projekty realizowane indywidualnie przez mieszkańców gminy. Obecnie trwa nabór na „Małe projektu” i każdy mieszkaniec może ubiegać się o dofinansowanie swojego pomysłu. Udział własny wynosi 30% w „Małych projektach” i 50% dla przedsiębiorców i rolników.

Uczestnictwo w LGD daje także szansę na poznanie gmin sąsiednich. Organizowane są wspólne projekty, spotkania, warsztaty, festyny, obchody ważnych rocznic, na które zapraszani są mieszkańcy ze wszystkich gmin LGD. W ten sposób oferta turystyczna, kulturalna dla naszych mieszkańców staje się bardziej atrakcyjna. LGD wydało mapę, na której zaznaczono najciekawsze miejsca na terenie naszych gmin. Prowadzane są szlaki turystyczne po najważniejszych miejscach. Obecnie trwa przygotowanie mapy interaktywnej, która będzie nowoczesnym przewodnikiem po terenie naszej gminy i gmin sąsiednich.

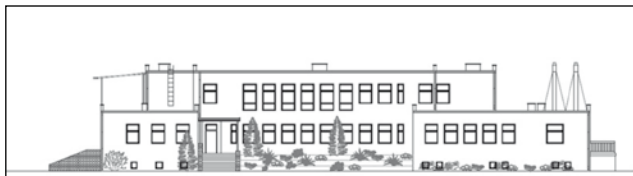
Bieżące informacje o projektach i naborach umieszczane są na stronie Gminy Nadarzyn: www.nadarzyn.pl oraz w „Wiadomościach Nadarzyńskich”.

Katarzyna Domska - Inspektor ds. funduszy zewnętrznych

Budowa hali widowisko - sportowej przy Przedszkolu Publicznym w Nadarzynie

Kolejną, po kanalizacji i budowie kompleksu oświatowego w Ruścu, ważną inwestycją w tegorocznych planach budżetowych jest budowa hali widowiskowo – sportowej w Nadarzynie. Projekt przewiduje dobudowę hali do istniejącego budynku Publicznego Przedszkola przy ul. Sitarskich 2 (fot. poniżej) oraz zakłada wzajemne skomunikowanie obu budynków pod względem funkcjonalnym i technicznym w zakresie instalacyjnym.

Budowa hali widowiskowo-sportowej prowadzona będzie przy współfinansowaniu pozyskanym przez Gminę z Lokalnej Grupy Działania „Ziemia Chełmońskiego” w ramach działania 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 - 2013 dla operacji, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”. Hala będzie przeznaczona do zajęć sportowych, rekreacyjnych oraz okolicznościowych imprez i spotkań. Maksymalną liczbę jednocześnie użytkowników określa się na 70 osób.

„Po zakończeniu budowy, hala zostanie udostępniona lokalnej społeczności, do której zaliczamy również dzieci uczęszczające do przedszkola oraz ich rodziców. Dzięki temu podniesie się jakość usług świadczonych przez przedszkole. Jak wiadomo, ruch jest jedną z podstawowych form rozwoju dziecka. Wykorzystując zatem dodatkową bazę lokalową, stworzymy dzieciom odpowiednie warunki do zabaw i ćwiczeń ruchowych oraz możliwość uczestniczenia w różnorodnych zajęciach edukacyjnych, jak spektakle teatralne, gościnne występy zaprzyjaźnionych grup artystycznych, tematyczne uroczystości wewnątrzprzedszkolne itp.” - mówi Dyrektor Przedszkola Publicznego w Nadarzynie p. Małgorzata Nowak.

Na parterze znajdować się będą m.in.: sala sportowo – widowiskowa, pomieszczenie techniczne, dwie szatnie, toalety oraz zaplecze higieniczno-sanitarne; na piętrze pomieszczenie techniczne i magazynowe. Powierzchnia użytkowa dobudowanej części wyniesie 326,10 m², powierzchnia całkowita 387,98 m², wysokość pomieszczeń hali sportowej wyniesie 4,20 m. W postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego na budowę hali została wybrana najkorzystniejsza oferta, którą złożyła firma EWBUD BUDOWNICTWO OGÓLNE z siedzibą w Kotowicach (Gmina Brwinów). W dniu 2 kwietnia br. została podpisana umowa z wykonawcą. Zakończenie budowy przewidziane jest na sierpień 2013 roku.

red.

Inwestycje:

- Budowa kompleksu oświatowego w Ruścu - obecnie trwa procedura wyboru najkorzystniejszych ofert (z 12 złożonych w otwartym przetargu).
- Trwa remont pomieszczeń adaptowanych, na potrzeby Biblioteki Publicznej w zajeździe nadarzyńskim przy Rondzie AK. Zakończenie prac przewidziane jest do dnia 26 kwietnia 2013 roku. Następnie po odpowiednim wyposażeniu i przeniesieniu księgozbioru będzie tam funkcjonowała wypożyczalnia i czytelnia dla dzieci i młodzieży. Dzięki nowym pomieszczeniom, ciesząca się dużą popularnością Biblioteka Publiczna Gminy Nadarzyn będzie mogła poszerzyć swoją działalność i ofertę dla mieszkańców.
- Zakończono budowę oświetlenia w Walendowie przy ul. Brzozowej.
- Zakończyła się rozbudowa ujęcia wód podziemnych z utworów czwartorzędowych dla wodociągu grupowego Bieliny – Młochów; studnia nr 4 i nr 5 w Bielinach.
- Opracowywana jest specyfikacja dotycząca rozbudowy Sali Tradycji w OSP Nadarzyn (przy ul. Warszawskiej). Gmina planuje powiększenie istniejącej już sali (artykuł o Sali Tradycji na str. 18 WN) poprzez zadaszenie tarasu znajdującego się na piętrze.
- W przetargu nieograniczonym na przebudowę drogi osiedlowej przy ul. Mszczonowskiej w Nadarzynie wybrano najkorzystniejszą ofertę firmy Maubau Polska Sp. z o.o. W dniu 10 kwietnia 2013 r. podpisana została umowa z wykonawcą. Długość drogi 390 m, a jej koszt to ponad 191 tys zł.

Referat Inwestycji UG Nadarzyn

Komunikat o zbiorce odpadów wielkogabarytowych

Urząd Gminy Nadarzyn informuje,
że w dniach **6 - 16 maja 2013 r.,**
w godz. 8.00 -12.00

na terenie Gminy Nadarzyn zostanie
przeprowadzona
**bezpłatna zbiórka odpadów
wielkogabarytowych.**

Posesję, z której mają być zabrane odpady wielkogabarytowe należy wcześniej zgłosić do Przedsiębiorstwa Komunalnego „Nadarzyn”,
tel. 22 739 42 00
(poniedziałki w godz. 9.00 – 17.00
i od wtorku do piątku w godz. 8.00 – 16.00).

Szczegółowy harmonogram odbioru odpadów z posesji, ukaże się na stronie internetowej Gminy Nadarzyn oraz na tablicach ogłoszeń w poszczególnych miejscowościach.

560-lecie nadania praw miejskich Nadarzynowi

W związku z przypadającym w 2013 roku Jubileuszem nadania praw miejskich Nadarzynowi, oprócz planowanych imprez i uroczystości rozpoczęto opracowanie historycznego zarysu dotyczącego dziejów Nadarzyna. Publikacja ta powstanie na podstawie dostępnych źródeł historycznych oraz prac, artykułów, map, fotografii i zbiorów historycznych mieszkańców Nadarzyna.

Pragniemy, aby opracowana w rzetelny i obiektywny sposób książka była ważną dla społeczności Nadarzyna publikacją historyczną, w której uda się zebrać te wszystkie najważniejsze wątki i wydarzenia, do tej pory rozproszone i niepublikowane.

Serdecznie zapraszamy osoby chętne do współpracy lub posiadające materiały mogące wzbogacić i uzupełnić powstające opracowanie (Referat Promocji UG 22 729 81 85 w. 165). Tym wszystkim, którzy już podzielili się z nami swoją wiedzą, zasobami z rodzinnych archiwów i są otwarci na współpracę serdecznie dziękujemy.

Poniżej prezentujemy pierwszą część szkicu obejmującego najstarsze dzieje Nadarzyna.

Jarosław Wolkowycki

Historia Nadarzyna (cz. I)

Podczas prowadzonych w 2004 roku badań archeologicznych pomiędzy wsiami Rusiec i Młochów (leżącymi na terenie obecnej Gminy Nadarzyn) odkryto liczne obiekty wskazujące na to, że już w epoce brązu tzn. ok. 1000 lat przed Chrystusem, istniało na tych ziemiach osadnictwo. Prowadzone wykopaliska wskazują, iż znajdowały się tu piece do jednorazowego wytopu żelaza tzw. dymarki z ok. I wieku n.e. Uważa się, że istniała tu osada należąca do Wielkiego Centrum Hutnictwa Metalurgicznego na Mazowszu, drugiego co do wielkości centrum hutnictwa na terenie Polski (po Górach Świętokrzyskich).¹

Pl. Poniatowskiego: pn. - zach. pierzeja przy posesji nr 29. Widoczna warstwa użytkowa z XVI - XVIII w. oraz poziom ulicy z XIX - XX w.

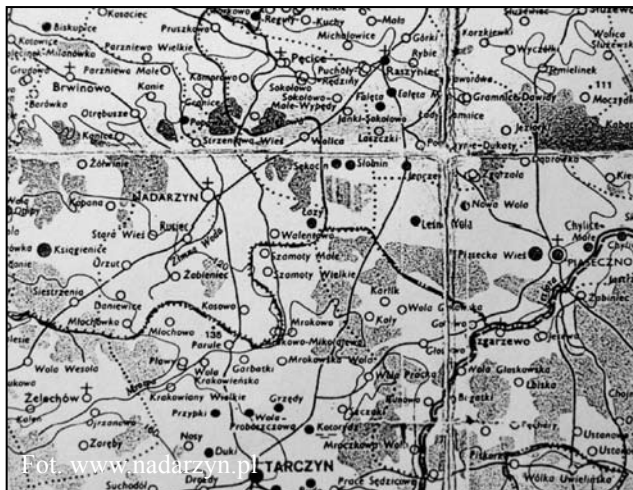
W 2006 roku, kiedy prowadzona była przebudowa i modernizacja ulic wokół nadarzyńskiego rynku, ze względu na jego położenie w strefie ochrony archeologicznej wszystkie prace pod powierzchnią gruntu realizowane były pod nadzorem archeologa. Przeprowadzone wtedy badania wykazały, że „nadarzyński rynek, pierzeje i działki wytyczone zostały po wydaniu przez księcia mazowieckiego

Bolesława IV prawa lokacji dla miasta.

Nadarzyn założony został na pustym terenie, prawdopodobnie na wielkim wale wydmowym, o czym świadczą warstwy bielicowego, wymytego piasku (...) Na ślady intensywnego osadnictwa, poczynając już od XV w., można natknąć się właściwie w każdym miejscu rynku – są to skorupy z naczyń, drobne przedmioty żelazne. (...) Najwcześniejsze ślady osadnictwa odnaleziono w południowo – wschodniej części rynku, w pobliżu obecnej ul. Poświętnej. (...) Natrafiono tam na kilka studni piętnastowiecznych osadników”.²

***

Nadarzyn jest osadą położoną w środkowej części Mazowsza. Jak czytamy w „Encyklopedyi powszechnej” (T. XIX, Nakład, druk i własność S. Orgelbranda, Księgarza i Typografa, Warszawa 1865, s. 146) – „położona w miejscu niskiem, wzgórkami piaszczystymi otoczonem, położona nad dwoma rzeczkami, czyli strumieniami Wrowa i Zimna woda zwanemi, przy trakcie drugiego rzędu z Warszawy do Częstochowy wiodącym, od miasta Tarczyna o 9 mil odległe”. Historia Nadarzyna sięga XV wieku – czasów Księstwa Mazowieckiego. Powstało ono w wyniku podziału dzielnicowego Polski w 1138 r., po śmierci Bolesława III

Mapa z II poł. XVI w. Mazowsze część południowa. Atlas Historyczny Polski - Polska Akademia Nauk PWN 1973 r.

Krzywoustego. Obszar księstwa należał do księcia, który przekazywał ziemie swoim synom, zaśluzonym rycerzom bądź Kościołowi. Na darowanych terenach zakładano pierwsze osady. Już w końcu XIV w. na terenie obecnej Gminy Nadarzyn zaczęto wycinać pierwotną puszcę i powstawały pierwsze wsie. Do najstarszych należą: Parole, Krakowiany, Szamoty - a pierwsze wzmianki o nich pochodzą z tego właśnie okresu.³ Historia samego Nadarzyna – potwierdzona w formie pisemnej sięga XV w. Był on wtedy osadą, stanowiącą własność znanej rodziny mazowieckiej – Nadarzyńskich z Ruśca herbu Radwan (wywodzącej się prawdopodobnie z Małopolski). To właśnie dzięki jego staraniom, ówczesny książę mazowiecki Bolesław IV przywilejem z 1453 roku – podniósł osadę Nadarzyn do rangi miasta (podobizna księcia na rys. obok). Wydany przywilej zezwalał na lokację miasta na prawie chełmińskim (według

tego prawa rozwój miasta opierał się na głównym trakcie handlowym).⁴ Otrzymanie praw miejskich było nobilitacją dla mieszkańców, którzy w podzielonym ówczesnym społeczeństwie stanowym stają się mieszczanami. Fakt ten dawał nowe możliwości rozwoju. Przywileje potwierdzali następnie królowie: Zygmunt I Stary w 1529 roku, Zygmunt II August w 1559 r., Jan III Sobieski w 1682 r., August II Mocny w 1698 r. oraz Stanisław August Poniatowski w 1769 r. Równocześnie z otrzymaniem praw miejskich powstaje również miejscowa parafia, której erekcji dokonuje biskup poznański Andrzej z Bnina Opaliński (fot. z podobizną biskupa obok). Wówczas według podziału administracyjnego kościoła rzymsko - katolickiego w Polsce, Nadarzyn należał do diecezji poznańskiej i stan taki miał miejsce do 1795 roku.

W 1458 roku rozpoczęła się budowa pierwszego kościoła, z filią w Ruścu. W 1603 roku nadarzyńską świątynię wizytuje biskup poznański Wawrzyniec Goślicki. Dzięki zapisom z tej wizyty dowiadujemy się m.in., że kościół był pod wezwaniem Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny i św. Leonarda Wyznawcy oraz, że był on wówczas w dobrym stanie (zapewne drewniany). Pracowali tu misjonarze, na utrzymanie których fundusze przeznaczał kasztelan zakroczymski, Walenty Nadarzyński „(...) zabezpieczywszy dla nich na rolach miejskich cztery grzywny rocznego dochodu. Uposażeniem kościoła prócz folwarku w Nadarzynie, złożonego z dwóch łanów roli, łąk i ogrodów, były dziesięciny ze wsi Walendów, Rusiec, Żabieniec, Stara Wieś, Duniewice, Mroków, Wólka Mikołajewska. Posiadał także kościół ten rozmaite legaty. Tak np. w roku 1637 Stanisław Strzałkowski zapisał mu 200 ówczesnych złotych na chorągiew, na której miało być odmalowane Zmartwychwstanie Pańskie. Prócz kościoła parochialnego w Nadarzynie była jeszcze w tej parochii w roku 1603 kaplica we wsi Ruścu, należącej wówczas do Mikołaja Zielińskiego, wojewodzica plockiego. Odprawiał w niej niekiedy nabożeństwo proboszcz nadarzyński.”⁵

Ponad wiek później, w 1554 roku Zofia z Mrokowa Nadarzyńska, żona Walentego – kasztelana wiskiego, założyła w Nadarzynie szkołę.⁶ Wzmianka o tej placówce znajduje się również w dokumentach z wizyty biskupa Goślickiego w 1603 roku. „Dom szkolny znajduje się w dobrym stanie; ale dla nauki chrześcijańskiej w niej dla niedbalstwa parochian nie uczą; wielu z nich jest mężobójców, wielu zabitych. (Multi sunt homicidae et multi occisi)”. W relacjach z wizyty duszpasterskiej w Nadarzynie pojawiają się także informacje o istniejącym tu szpitalu. Szpital, a właściwie przytułek dla ubogich św. Ducha, założony został w pobliżu kościoła przez szlachciankę Barbarę Pilikową ze Skuś. „Ale podczas wizyty Goślickiego, procentu od tej summy już od 9 lat właściciele Nadarzynu nie płacili, a zatem ubodzy w szpitalu cierpieli wielki niedostatek. Prócz funduszu przeznaczonego przez Barbarę Pilikową miał szpital jeszcze fundusz 48 kop zapisanych przez Zofię z Mrokowskich Nadarzyńską (...), lokowanych na dobrach Szamoty, których atoli dziedzic Walenty Zieliński, wojewodzie plocki procentu od nich czterech grzywien nie opłacał. Altarzysza szpitalny miał mieszkanie w samym szpitalu. Ale w roku 1603 mieszkał w nim człowiek świecki, umieszczony tam przez Uchańskiego, komisarza Nadarzyńskich.”⁷

Szpital znajdował się w okolicach obecnej ulicy Poświętnej i przetrwał do czasów rozbiorów.

Nadarzyn zawdzięczał swój rozwój przede wszystkim korzystnemu położeniu w sąsiedztwie stolicy, na trakcie wiodącym z Warszawy do Rawy Mazowieckiej i Piotrkowa (czyli przy tzw. szlaku mszczonowskim). W latach 1660 - 1663 zamieszkiwało tu 108 osób w 1797 r. - 426, w 1827 r. - 740, w 1857 r. - 938, zaś w roku 1921 mieszkały tu już 1282 osoby⁸.

Cd. w kolejnych numerach WN

¹ Agnieszka Kmieć „Odkrycia archeologiczne na terenie naszej gminy” – „Wiadomości Nadarzyńskie” nr 8 (64) 2004 r.,

² Edyta Gawrońska „Nadarzyński rynek” – „Wiadomości Nadarzyńskie” nr 9(77) 2005 r.,

³ Historia administracyjna Gminy Nadarzyn – s.1 (w arch. Referatu Promocji UG Nadarzyn)

⁴ Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego, t.VI, Warszawa 1893 r., s. 855 - 856,

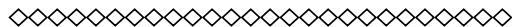
⁵ Krótki opis historyczny kościołów parochialnych, w dawnej diecezji poznańskiej przez Józefa Łukasiewicza, T.III, Poznań 1863 r., s.285,

⁶ Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego, t.VI, Warszawa 1893 r., s. 855 - 856,

⁷ Krótki opis historyczny kościołów parochialnych, w dawnej diecezji poznańskiej przez Józefa Łukasiewicza, T.III, Poznań 1863 r., s.285,

⁸ Stanisław Pazyra „Studia dziejów miast na Mazowszu od XIII do początków XX wieku”, Lwów 1939, s.295, 301, 307.

Dorota Głodek - członek grupy historycznej

Urząd Gminy Nadarzyn
Biblioteka Publiczna Gminy Nadarzyn
oraz Nadarzyński Ośrodek Kultury
zapraszają do wzięcia udziału
w konkursie fotograficznym:

NADARZYN

NASZA MAŁA OJCZYZNA

Fotografie z imprez i uroczystości, zabytków, miejsc wartych odwiedzenia oraz portrety należy nadsyłać do **31 października 2013 r.** na adres:
promocja@nadarzyn.pl, nok@nok.pl
oraz biblioteka@nadarzyn.pl
Wyniki konkursu zostaną ogłoszone w listopadowym wydaniu **Wiadomości Nadarzyńskich** oraz na stronie **www.nadarzyn.pl**

Patronat honorowy sprawuje
Wójt Gminy Nadarzyn - Janusz Grzyb

szczegóły: www.nadarzyn.pl
www.biblioteka.nadarzyn.pl; www.nok.pl
Tel. 22 729 89 13

HARMONOGRAM planowanych uroczystości, imprez i wydarzeń w związku z obchodami 560-lecia nadania praw miejskich Nadarzynowi

Szczegóły związane z przedstawionymi poniżej inicjatywami na bieżąco będą umieszczane na stronie gminnej www.nadarzyn.pl oraz na stronach koordynatorów poszczególnych przedsięwzięć.

Nazwa imprezy/uroczystości/wydarzenia	Termin	Miejsce	Koordynator
Rok 2013 – rokiem obchodów 560 rocznicy nadania praw miejskich Nadarzynowi. Konkursy: plastyczny, literacki, multimedialny i wiedzy o Nadarzynie	Ogłoszone w marcu 2013 r.		Gimnazjum im. bł. Jana Pawła II w Nadarzynie
Konkurs fotograficzny „Nadarzyn nasza mała ojczyzna”	Ogłoszenie WN/internet oraz plakaty kwiecień – zakończenie listopad		UG, NOK, Biblioteka
Konkurs na pocztówkę z Nadarzynem	Ogłoszenie WN/internet oraz plakaty maj–zakończenie sierpień		UG, NOK, Biblioteka
Mistrzostwa Szkół Podstawowych Gminy Nadarzyn w lekkiej atletyce	24 maja 2013 r.	SP Nadarzyn	W. Zbigniew Siwiec/ animator sportu
Rodzinny Piknik Sportowy	25 maja 2013 r.	Orlik - Rusiec/ Młochów	W. Z. Siwiec, Dyrekcja SP Rusiec, Marcin Karczmarczyk
Koncert Jubileuszowy - 15-lecie Orkiestry - inauguracja obchodów 560-lecia nadania praw miejskich Nadarzynowi	26 maja 2013 r.	Matecznik Zespołu Mazowsze (Otrębusy)	UG, Orkiestra OSP Nadarzyn
Turniej między - sołectki w piłce nożnej powyżej 18 lat	maj	- Orliki Rusiec/ Młochów, Kostowiec	Roman Ćwiertniewicz/ GLKS
Turniej między - sołectki w piłce nożnej do 18 lat	maj	- Orliki Rusiec/ Młochów, Kostowiec	R. Ćwiertniewicz/ GLKS
Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej dziewcząt w ramach obchodów 560-lecia nadania praw miejskich Nadarzynowi	maj	hala sportowa Nadarzyn	Dariusz Zwoliński/ GLKS
Nadarzyn – 560-lecie nadania praw miejskich; wystawa okazjonalna	czerwiec	UG	UG
Rajd pieszy dla uczniów SP Nadarzyn	czerwiec	Nadarzyn - Młochów	SP Nadarzyn
Projekt „Lubię to...”	maj - czerwiec		Gimnazjum
Wystawa makiet Nadarzyna wykonanych przez uczniów SP Rusiec	od maja	UG/NOK	
„Nadarzyn wczoraj i dziś” – konkurs historyczny dla uczniów szkół podstawowych	ogłoszenie w czerwcu – rozstrzygnięcie październik		SP Nadarzyn
Zawody rekreacyjno - sportowe	3 czerwca – obchody Dnia Dziecka	Orlik - Rusiec/ Młochów	W. Zbigniew Siwiec

Otwarcie Izby Tradycji	maj	Gimnazjum w Nadarzynie	Gimnazjum
Konkurs na słowa hymnu Nadarzyna	ogłoszony w maju /rozstrzygnięcie wrzesień		Orkiestra OSP Nadarzyn
Wojewódzki Turniej Piłki Nożnej „Mała piłkarska kadra czeka” w ramach obchodów 560-lecia nadania praw miejskich Nadarzynowi	14 czerwca 2013 r.	Orlik Rusiec/Młochów	W. Z. Siwiec
Piknik Rodzinny/ IV bieg o Puchar Wójta	16 czerwca 2013 r.	teren przy kościele w Nadarzynie	GODM „Tęcza”, Bieg – p. J. Nowocien
Powitanie lata 2013 r Poland Bike (wyścig kolarski oraz bieg)	29 czerwca 2013 r.	park w Młochowie	NOK
Rodzinny turniej w piłce siatkowej	czerwiec	hala sportowa w Nadarzynie	D. Zwoliński/GLKS
Spektakl teatralny na podstawie książki mieszkanki gminy Doroty Suwalskiej (dorośli i dzieci)	czerwiec	NOK	GODM „Tęcza” w Młochowie
Pożegnanie lata	31 sierpnia 2013 r.	Wolica	NOK
Turniej piłki siatkowej plażowej	sierpień/wrzesień	Nadarzyn	D. Zwoliński/GLKS
Dożynki Gminne	1 września 2013 r.	Nadarzyn/stadion GOS	GOS, NOK, UG
Rajd rowerowy (Nadarzyn - Młochów) Akcja: Nadarzyn oddaje krew - Twoja krew ratuje życie - ambulans stacji krwiodawstwa, imprezy towarzyszące z udziałem Orkiestry OSP Nadarzyn, strażaków OSP Nadarzyn, harcerzy	14 września 2013 r.	Nadarzyn/ parking przy UG	UG, NOK
Mistrzostwa Gminy Nadarzyn Młodzieży Szkół ponadgimnazjalnych w piłce nożnej	14 września	Orlik- Rusiec/ Młochów	W. Z. Siwiec
Gminna Gimnazjada w piłce nożnej chłopców	21 września	Orlik Rusiec/Młochów	W. Z. Siwiec
Mistrzostwa Szkół Podstawowych Gm. Nadarzyn w Biegach Przełajowych	wrzesień	Kostowiec	W. Z. Siwiec
Rajd harcerski	wrzesień		Szczep ZHP w Nadarzynie/ Ks. J. Kuśmierczyk
Turniej ulicznej koszykówki	wrzesień	Nadarzyn	Andrzej Brzeczowski/GOS
Konkurs recytatorski (wiersz o Nadarzynie)	wrzesień - październik	Młochów	SP Młochów
Rejonowa Gimnazjada w piłce siatkowej dziewcząt i chłopców	październik	hala w Nadarzynie	W. Z. Siwiec, Gimnazjum, GOS
Otwarty turniej tenisa stołowego dla osób niezrzeszonych	październik	Nadarzyn	Piotr Witkowski/GLKS
Mistrzostwa Polski MMA	październik	Nadarzyn	Piotr Kurkus/GLKS
Turniej tenisa stołowego dla dzieci ze szkół podstawowych	listopad	Nadarzyn	P. Witkowski/GLKS
Święto Odzyskania Niepodległości	11 listopada 2013 r.	Nadarzyn	UG, NOK
Dni Klementyńskie	listopad	Parafia Nadarzyn	Parafia Nadarzyn
Uroczyste zakończenie obchodów 560 - lecia	listopad	Nadarzyn	UG, NOK

Finał postępowania w sprawie wydania decyzji środowiskowej dla budowy hali magazynowej przy ul. Turystycznej – odmowna decyzja Wójta Gminy Nadarzyn

Budowa każdej inwestycji związana jest z jej oddziaływaniem na bliższe i dalsze otoczenie, na środowisko przyrodnicze i społeczne, na kształt krajobrazu. Obowiązujące przepisy - zarówno budowlane jak i z dziedziny ochrony środowiska, dla wielu rodzajów działań inwestycyjnych nakazują uzyskanie decyzji administracyjnej ustalającej warunki realizacji przedsięwzięcia. Od takiej decyzji zależy uzyskanie innych pozwoleń – np. decyzji lokalizacyjnej lub pozwolenia na budowę. Dla lokalnych inwestycji organem wydającym tzw. „decyzję środowiskową” jest najczęściej wójt, burmistrz lub prezydent miasta. Dla dużych inwestycji organem wydającym decyzję może być np. regionalny dyrektor ochrony środowiska lub wojewoda. W przypadku inwestycji, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko, organ prowadzący może przeprowadzić szczegółowe postępowanie tzw. **ocenę oddziaływania na środowisko**, z udziałem społeczeństwa lokalnego i organizacji społecznych.

W wielu przypadkach decyzje takie są wydawane w obliczu konfliktu interesów lokalnej społeczności. Organ wydający decyzję musi rozważyć możliwe szkody i straty związane z realizacją inwestycji jak i korzyści – dla środowiska, dla lokalnej społeczności, dla inwestora. W sytuacji, gdy jest prowadzone postępowanie z zagwarantowanym udziałem społeczeństwa konflikt taki staje się bardzo widoczny i ostry, nacechowany emocjami.

Po wpłynięciu do Urzędu Gminy Nadarzyn wniosku w dniu 3 czerwca 2011 r., zostało wszczęte postępowanie w sprawie wydania decyzji środowiskowej, która była niezbędna przy wydaniu pozwolenia na budowę. Postępowanie dotyczyło wniosku inwestora, który planuje wybudowanie w Nadarzynie, przy końcu ul. Turystycznej hali magazynowo – garażowej przeznaczonej m.in. do magazynowania odpadów. Inwestorem był znany przedsiębiorca w branży wywozu odpadów. Po złożeniu wniosku wraz z innymi niezbędnymi dokumentami, została przeprowadzona procedura, tzw. „screeningu” określająca sposób dalszego postępowania przy ocenie wpływu na środowisko.

Dla takiego przedsięwzięcia niezbędne było ustalenie, czy należy przeprowadzić ocenę oddziaływania na środowisko. W tym celu Wójt Gminy Nadarzyn w dniu 7 lipca 2011 r. wystąpił o opinię do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pruszkowie. Po zapoznaniu się z tymi opiniami w dniu 14 września 2011 r. Wójt Gminy Nadarzyn zdecydował, że zostanie przeprowadzona **pełna procedura oceny oddziaływania na środowisko**. Inwestor został zobowiązany przez wójta do przygotowania i przedstawienia pełnego raportu o oddziaływaniu na środowisko

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.), wg przepi-

sów, której było prowadzone postępowanie, **zobowiązuje do umożliwienia czynnego udziału stronie społecznej** (każdy ma prawo wypowiedzieć się w sprawie) oraz organizacji społecznych, które biorą udział na prawach strony postępowania, a więc mają możliwość złożenia odwołania od decyzji. Aby dać możliwość publicznego wypowiedzenia się stronie społecznej **Wójt Gminy Nadarzyn w dniu 11 października 2011 r. wydał ogłoszenie o przeprowadzeniu rozprawy administracyjnej w siedzibie urzędu Gminy Nadarzyn. W dniu 3 listopada 2011r. odbyła się otwarta rozprawa z udziałem wnioskodawcy, stron postępowania (w tym organizacji społecznej oraz osób fizycznych, którym Wójt Gminy Nadarzyn przyznał prawo uczestniczenia w postępowaniu na prawach strony) oraz lokalnego społeczeństwa.** Na rozprawie ujawnił się ostry konflikt pomiędzy mieszkańcami a inwestorem. Głównym zarzutem dotyczącym inwestycji (zwanej potocznie „śmiecioviskiem”) była obawa przed uciążliwością a nawet zagrożeniem sanitarnym, związanym z obecnością dużej ilości dowożonych odpadów. Obawy te nie były bezpodstawne w świetle doświadczeń z innych gmin. Takie stanowisko strony społecznej zostało zawarte również w licznej korespondencji, jaka była kierowana do Urzędu Gminy Nadarzyn w związku z toczącym się postępowaniem.

Jednym z zarzutów ze strony społecznej było domniemane rozpoczęcie przez inwestora budowy bez pozwolenia. Chociaż ta sprawa nie wiązała się bezpośrednio z prowadzonym postępowaniem, Wójt Gminy Nadarzyn zobowiązał się ją wyjaśnić. **W dniu 19 stycznia 2012 r. został skierowany wniosek do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Pruszkowie** o sprawdzenie terenu inwestycji. Niestety, ze strony społecznej, nie czekając na wyjaśnienie sytuacji, została złożona skarga do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie oraz wniosek o zawieszenie postępowania. Inspekcja nadzoru budowlanego została przeprowadzona w dniu 21 lutego 2012 r. w obecności inwestora i pracowników Urzędu Gminy Nadarzyn. Ze strony społecznej nikt w oględzinach nie uczestniczył pomimo wcześniejszego powiadomienia. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Pruszkowie nie postawił inwestorowi zarzutów łamania prawa budowlanego, wytknął jedynie drobne uchybienia. Samorządowe Kolegium Odwoławcze również nie znalazło podstaw do podjęcia czynności w tej sprawie.

Postępowanie musiało toczyć się dalej, przy czynnym udziale innych uprawnionych organów – Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pruszkowie; organy te, po zapoznaniu się z raportem o oddziaływaniu na środowisko dokonują uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia. Przedłożony raport o oddziaływaniu na środowisko okazał się zdaniem RDOŚ niewystarczający, inwestor został w dniu 8 listopada 2011 r. wezwany przez Wójta Gminy Nadarzyn do jego uzupełnienia o szczegółowe informacje dotyczące skali oddziaływania. Uzupełnienie dokumentacji zostało złożone, w efekcie postępowanie administracyjne, które było ponownie zawieszone na czas uzupełnienia raportu zostało podjęte. Niektórzy przedstawiciele strony społecznej złożyli wówczas zażalenie na postanowienie Wójta Gminy Nadarzyn w sprawie podjęcia zawieszonego postępowania administracyjnego. Zażalenie zostało przekazane do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie. Strona społeczna wysyłała również pisma do innych organów zarów-

no biorących udział w postępowaniu (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pruszkowie) a także do Starosty Pruszkowskiego, który nie ma kompetencji do udziału w postępowaniu. **Efektom tych pism była konstatacja, że postępowanie jest prowadzone prawidłowo i na obecnym etapie nie ma potrzeby ingerencji.**

W zgodzie z opiniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie **inwestor był czterokrotnie zobowiązany przez Wójta Gminy Nadarzyn do uzupełnienia Raportu o oddziaływaniu na środowisko: we wrześniu 2011 r., w grudniu 2011 r., w lutym 2012 r. i w październiku 2012 r.** Za każdym razem postępowanie administracyjne było zawieszane a później podejmowane. Stan taki trwał aż do 4 grudnia 2012 r., gdy Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska na podstawie przedłożonych informacji w raporcie określił warunki uzgadniające dla decyzji środowiskowej (Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny dokonał takiego uzgodnienia wcześniej, 7 października 2011 r).

Zgodnie z wymogami ustawowymi raport taki jest przygotowywany przez inwestora i mimo zakładanej rzetelności z reguły jest dla niego korzystny. Z tych powodów jest on poddawany ocenie przez organ prowadzący postępowanie, a także podlega ocenie w trakcie uzyskiwania uzgodnień organów nadzoru sanitarnego i ochrony środowiska. Ponadto w trakcie prowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko ustawodawca przyznał prawo oceny stronie społecznej. Ze strony Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pruszkowie nastąpiło uzgodnienie warunków realizacji tej inwestycji. Aby umożliwić zapoznanie się stronie społecznej z kompletną dokumentacją (Urząd Gminy Nadarzyn zapewniał pełen dostęp do informacji o postępowaniu i o dokumentacji), na podstawie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego oraz szczególnych przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko dotyczących udziału społeczeństwa w postępowaniu, **Wójt Gminy Nadarzyn obwieszczeniem z dnia 7 stycznia 2013 r. powiadomił strony oraz społeczeństwo o możliwości zapoznania się z dokumentacją przed wydaniem decyzji oraz o możliwości składania uwag i wniosków.** Do Urzędu Gminy Nadarzyn z zachowaniem ustawowego terminu 21 dni wpłynęło szereg pism od stron postępowania oraz organizacji społecznej, zawierających uwagi i wnioski dotyczące sprawy. Strona społeczna wyraziła jednoznacznie negatywne stanowisko, przedstawiając szereg zastrzeżeń na piśmie (**wpłynęło ponad 60 różnego rodzaju pism i wniosków dotyczących tej sprawy**). W tej sytuacji Wójt Gminy Nadarzyn, jako organ prowadzący postępowanie, uznał rację strony społecznej, wyrażającej obawy o stan środowiska, zagrożenie sanitarne, uciążliwość inwestycji w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej, wzrost zagrożeń związanych ze zwiększeniem natężenia ruchu ciężkich pojazdów transportujących odpady i **zadecydował o odmowie ustalenia warunków środowiskowych dla realizacji przedsięwzięcia, decyzja o takiej treści zawierająca uzasadnienie została wydana w dniu 15 marca 2013 r.** Ten etap sprawy został zakończony po prawie 2 latach prowadzenia postępowania, w tym czasie Urząd Gminy Nadarzyn wystosował 49 róż-

nych pism i dokumentów bezpośrednio dotyczących sprawy oraz 10 pism związanych ze sprawą, została przeprowadzona rozprawa administracyjna, były przeprowadzane oględziny i kontrole.

Sprawa jednak nie jest definitywnie zakończona – inwestor złożył odwołanie od decyzji Wójta Gminy Nadarzyn do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie.

Sytuacja, która się wydarzyła jest typowa dla okoliczności, gdy inwestor chce wybudować obiekt, instalację lub prowadzić jakieś działania, które zmieniają stan środowiska – nie tylko środowiska naturalnego, ale również oddziałują na stosunki społeczne. Społeczeństwo, zwłaszcza najbliżsi sąsiedzi mają prawo odczuwać zagrożenie i dyskomfort. Sucha prognoza oddziaływania, przedstawiana w raportach, okazuje się często „pobożnym życzeniem”, a zrealizowana inwestycja z powodu przekroczenia norm emisyjnych jest zamykana decyzją organów ochrony środowiska, Sanepidu lub nadzoru budowlanego. Jednak zawsze najważniejsza rola przypada organowi prowadzącemu postępowanie, który musi pogodzić racje stron konfliktu i wybrać rozwiązanie korzystniejsze – dla szeroko rozumianych „środowiska” i „społeczeństwa”.

Przykre jest to, że sytuacje takie są okazją do różnego rodzaju rozgrywek, pomówień, nieuzasadnionych donosów i ogólnie mówiąc „walki z władzą”. W przypadku inwestycji przy ul. Turystycznej zjawisko takie również miało miejsce, pojawiły się spekulacje, pomówienia, oskarżenia władz Gminy Nadarzyn i urzędników na długo przed rozstrzygnięciem sprawy – przed wydaniem decyzji odmownej. Natomiast po opublikowaniu informacji o decyzji odmownej nieprzychylnie komentarze i pomówienia nasiliły się....

Pozostawiam to bez komentarza.

Krzysztof Pietrzykowski - Inspektor ds. Ochrony Środowiska

Przypominamy, że szczegółowe informacje dotyczące zmian w systemie odbierania odpadów komunalnych można uzyskać w Referacie Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Urzędu Gminy Nadarzyn.
Tel. 22 729 81 72 wew. 140, 141, 143;
e-mail: srodowisko@nadarzyn.pl

W DNIU 6 KWIETNIA 2013 R.
NA ŚLUBNYM KOBIERCU STANĘŁA
NASZA KOLEŻANKA REDAKCYJNA
JUSTYNA.
NA NOWEJ DRODZE ŻYCIA
JUSTYNIE I KAMIŁOWI
- NIEUSTAJĄCEJ MIŁOŚCI
I SPEŁNIENIA MARZEŃ
ŻYCZY
ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Wiosna w Przedszkolu

W dniu 21 marca do naszego przedszkola zawitała wiosna. Chociaż za oknami nadal panowała zima, to w przedszkolu zrobiło się iście wiosennie, a to za sprawą zielonego koloru, śmiechu i wesołej zabawy.

Nasz „Zielony Dzień” rozpoczął się od wspólnej zabawy do której zaprosiła nas Pani Wiosna (nie mogła przybyć do nas osobiście, ale wyjaśniła nam wszystko w liście). I tak, dzieci stały się „Dyrygentami zielonej orkiestry”, brały udział w wyścigu „Żab i bocianów”, zbierały kolorowe kwiaty na „wiosennej łące” oraz „rzuciły do stawu kamyczkami”. Nauczyły się również okrzyku na przywitanie wiosny. Dzieci miały okazję również rozwiązywać zagadki o tematyce wiosennej podczas „Zawodów mądrej głowy”. Na zakończenie zabawy wybraliśmy się na spacer z „Marzanną-Zimową Panną”, aby na rok pożegnać zimą (*for. poniżej*).

Tego dnia, w naszym przedszkolu miało miejsce jeszcze jedno wiosenne wydarzenie, a mianowicie „Wiosenna zbiórka makulatury”. Podczas akcji, dzięki dużemu zaangażowaniu dzieci i ich Rodziców udało nam się zebrać sporo tego surowca. Grupa „Wiewiórki” zebrała 958 kg, „Biedronki” - 889 kg, „Żabki” - 269 kg, „Pszczoły” - 97 kg oraz grupa „Motyle” - 87 kg. Łącznie przedszkole zabrało 2 tysiące 327 kg makulatury.

Wiosna to również czas przygotowań do świąt wielkanocnych. Z tej okazji w naszym przedszkolu została zorganizowana „Loteria wielkanocna”, podczas której można było wylosować ozdoby wielkanocne m.in.: pisanki, palmy, stroiki i wiele innych kolorowych „cudaków”. Wszystkie ozdoby na loterię powstały podczas zorganizowanych przez nauczycielki warsztatów z rodzicami. Loteria cieszyła się dużym powodzeniem, za co bardzo dziękujemy organizatorom i wszystkim uczestnikom.

Nasze przedszkolaki wzięły również udział w zorganizowanym przez NOK w Nadarzynie konkursie pod hasłem „PALMA I PISANKA”. Wykonane pod czujnym okiem wychowawczyń prace zachwyciły jurorów, czego dowodem są uzyskane dyplomy za zajęcie I miejsca przez grupę „Pszczoły” za wykonany stroik wielkanocny. II miejsce też należało do naszych przedszkolaków, zdobyła je grupa „Motyli” za piękną i niesamowicie wielką palmę wielkanocną. Pisanka wielkanocna wykonana przez grupę „Wiewiórek” uzyskała wyróżnienie.

Gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

Wychowawczynie PP Nadarzyn

Program Edukacji Regionalnej „Nasz wspólny dom”

Od początku roku szkolnego 2012/2013 uczniowie klas trzecich ze Szkoły Podstawowej w Ruścu realizują program edukacji regionalnej zatytułowany „Nasz wspólny dom”. W jubileuszowym roku, 560-lecia nadania praw miejskich Nadarzynowi, zdobycie wiedzy o przeszłości miejsca, w którym przyszło nam żyć nabrało szczególnego charakteru. Głównym założeniem programu jest przybliżenie historii, tradycji, wartości kulturowych i piękna przyrody naszej „małej ojczyzny”. By realizacja tych założeń przebiegała w sposób naturalny zaczęliśmy od poznawania najbliższego dziecięcemu sercu otoczenia, czyli rodziny i tradycji pielęgnowanych w naszych domach. To z rozmów z rodzicami, dziadkami czy pradiadkami uczniowie czerpali wiedzę o zwyczajach związanych ze świętami Bożego Narodzenia i Wielkanocy. Porównując zajęcia oraz zawody członków rodzin, od pokoleń mieszkających na terenie naszej gminy, przekonaliśmy się jak na przestrzeni zaledwie kilkudziesięciu lat, zmienił się jej charakter. Dlatego też, by poznać specyfikę i tradycje wsi mazowieckiej już wkrótce odwiedzimy skansen nieopodal Tarczyna. Kolejną płaszczyzną przestrzeni, w którą wkroczyły dzieci rozpoczynając edukację jest szkoła. Przeszłość Szkoły Podstawowej w Ruścu odkrywamy studiując zapiski w kronice, ale także sami tworzymy historię biorąc aktywny udział w jej życiu. Jednym z największych przedsięwzięć dla trzecioklasistów do tej pory było zorganizowanie i przedstawienie całej społeczności szkolnej Jasełek. Po rodzinie i szkole najbliższym otoczeniem dziecka jest miejsce, w którym żyje. Poznawanie historii naszej gminy zaczęliśmy od spaceru na nadarzyński rynek. To na Placu Poniatowskiego uczniowie wysłuchali opowiedzianej historii powstania najpierw osady, a później, w 1453 roku, miasta Nadarzyn. Wpatrzeni w budynek Nadarzyńskiego Ośrodka Kultury, wyobrażaliśmy sobie jak, w 1809 r. wyglądał, najsłynniejszy gość ówczesnego Zajazdu, księżę Józef Poniatowski, który według legendy przebywał tu przed bitwą pod Raszynem. Bliższą historię naszej małej ojczyzny przybliżyła uczniom także wystawa poświęcona Powstańcom Warszawy i żołnierzom AK z terenu gminy. Dzięki czytanim wspomnieniom świadków i uczestników wydarzeń okresu II wojny, dzieci mogły choć na chwilę, odczuć dramatyczną sytuację mieszkańców Nadarzyna, Ruśca, Starej Wsi, czy Młochowa. Historie jak z filmów, nabierały autentyczności, gdy czytaliśmy nazwiska ich autorów znane dzieciom z własnych rodzin bądź rodzin sąsiadów.

O pięknej przeszłości Gminy Nadarzyn świadczą jej zabytki. Podziwiając architekturę kościoła św. Klemensa uczniowie poznali nazwisko projektanta Jakuba Kubickiego. Kolejnym punktem programu edukacji regionalnej musiał więc być, zaprojektowany przez wybitnego architekta, kompleks pałacowo – parkowy w Młochowie. Park Młochowski oraz przyległe do niego lasy pokazały uczniom, jak pięknie położona jest ta nasza „mała ojczyzna”. Po wspaniałej zabawie w podchody, podczas której podziwialiśmy bogactwo rodzimej przyrody, kilkoro uczniów komentowało, że czują się jak na wakacjach, choć są tak blisko domów. To chyba najlepsza „reklama” walorów przyrodniczych naszej gminy. Ostatnim punktem

programu „Nasz wspólny dom” jest poznanie regionu, w którym żyjemy, czyli Mazowsza z jego stolicą - Warszawą. Klucz do tego rozdziału stanowi muzyka. Piękno Mazowsza nie tylko można oglądać, można je także usłyszeć. Z naszego regionu wywodzi się największy polski kompozytor – Fryderyk Chopin. Dlatego też odwiedziliśmy już Żelazową Wolę (fot. obok), a wkrótce zwiedzimy Łazienki Królewskie w Warszawie, by pod pomnikiem Chopina wysłuchać najłyn-

Fot. arch. szkoły

niejszych utworów genialnego twórcy. Tradycyjny folklor: muzykę, tańce i stroje regionalne mieliśmy okazję podziwiać na koncercie Zespołu Pieśni i Tańca „Mazowsze”. Mamy nadzieję, że wszystkie zajęcia, spotkania czy wycieczki, także te które dopiero czekają uczniów, zaszczepią dzieciom zainteresowanie otaczającym je, rzeczywistym, a nie wirtualnym światem. Bliski związek ze środowiskiem lokalnym, rodziną, znajomość własnych korzeni daje dzieciom poczucie bezpieczeństwa wynikającą z przynależności społecznej i kulturowej. To z kolei stanowi podstawę do kształtowania postaw akceptacji i zrozumienia innych kultur. Przede wszystkim jednak, realizacja programu „Nasz wspólny dom” pokazuje jak ciekawe i interesujące dla dzieci jest odkrywanie tego co, tak blisko, że aż trudno to zauważyć.

*Dorota Szopa i Agnieszka Siwiec
Nauczycielki edukacji wczesnoszkolnej;*

autorki programu edukacji regionalnej „Nasz wspólny dom”

Nadarzyński Szczep Drużyn Harcerskich i Zuchowych WATAHA

Organizowali harcerze i nie zawiedli mieszkańcy

Harcerze ze Szczepu Nadarzyńskich Drużyn Harcerskich i Zuchowych „Wataha” w przedwielkanocny weekend przeprowadzili zbiórkę żywności. Harcerskie patrole z „Wilków” i „Impeesy” pełniły służbę w pięciu nadarzyńskich sklepach spożywczych (Warus, ABC, U Joli, Kaprys i Pawilon). Dzięki otwartości mieszkańców wystawione kosze szybko napępiały się artykułami spożywczymi. Kiedy zabrakło ulotek z informacjami na temat akcji, harcerska młodzież zachęcała uśmiechami i gestem ludzi dobrej woli do włączania się w tę formę wspierania potrzebujących. Efekt był zdumiewający! Pomieszczenie parafialnego Caritas wypełniło się ponad 500 kilogramami środków pierwszej potrzeby. Tuż po Niedzieli Palmowej wolontariuszki z Caritasu rozdzieliły zebraną żywność między kilkadziesiąt rodzin i osób samotnych z terenu naszej gminy.

Po raz kolejny mogliśmy się przekonać, że jesteśmy społecznością wrażliwą na ludzkie potrzeby.

**Dziękujemy wszystkim,
którzy wsparli te działania,
dzieląc się tym co mają.**

Goście z Myśliborza

Między 23, a 26 marca 2013 r. gościliśmy w Gimnazjum kilkudziesięcioosobową reprezentację z Hufca ZHP Myślibórz. Harcerska brać, przyjechała, aby uczcić rocznicę akcji pod Arsenałem. Jedną z drużyn – 20 Drużyna Harcerska „Lotna”, prezentowała umundurowanie, osobisty ekwipunek i repliki uzbrojenia komandosów spod Monte Casino. To była wyjątkowa lekcja historii, którą można było „dotknąć i przymierzyć”. Mieliśmy (tzn. Myślibórz i WATAHA) okazję również spędzić jeden wieczór na wspólnym śpiewaniu i zabawach. Mamy nadzieję, że to początek naszej znajomości.

Poniżej: wspólne zdjęcie ze spotkania.

*Komendant SNDHiZ WATAHA
ks. phm. J. Kuśmierczyk*

Fot. arch. szczepu

Kwiecień - Miesiąc Pamięci Narodowej

Od wielu lat w Polsce kwiecień jest miesiącem Pamięci Narodowej – w tym czasie w szczególny sposób czcimy pamięć naszych przodków, ofiar narodowych tragedii, bohaterów. Jest to czas zwrócenia naszej uwagi na sprawy, które często zapomniane i pomijane przez nas w gonitwie dnia powszedniego – są jednak znaczące i stanowią o naszej tożsamości. A kultywowanie pamięci i przekazywanie jej kolejnym pokoleniom jest naszym zobowiązaniem wobec tych wszystkich, którzy oddali życie za naszą ojczyznę i polskość.

Poświęcenie kwietnia pamięci narodowej – zainaugurowano po II wojnie światowej, chcąc uczcić w ten sposób tysiące więźniów hitlerowskich obozów, którzy zostali wyzwoleni właśnie w kwietniu 1945 roku. W czasach PRL – czczono jednak tylko tych bohaterów, którzy zdaniem władz komunistycznych na miano bohaterów zasługiwali. Pamięć o rzeszach prawdziwych bohaterów, obrońców polskości była brutalnie wymazywana i niszczone ją. Po przemianach ustrojowych w latach 90., kiedy można było już bez przekłamań i przemilczeń mówić o historii i ludziach, którym komunistyczny reżim odebrał honor i godne czczenie ich pamięci kwietniowe upamiętnianie pamięci narodowej nabrało szczególnego wymiaru. Bowiem w kwietniu 1943 roku Niemcy odkryli groby katyńskie, a znalezione przy pomordowanych ostatnie zapiski pochodziły z pierwszych dni kwietnia 1940 r. (13 kwietnia obchodzimy Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej).

Miejsca Pamięci na terenie Gminy Nadarzyn:

- Kwatery wojenna na nadarzyńskim cmentarzu - „Bohaterom poległym w walce z hitlerowcami w roku 1939”.

- Grób Nieznanego Żołnierza z 1939 r. w Kostowcu (fot.obok)
- Krzyż z popiersiem Marszałka Józefa Piłsudskiego – „w X rocznicę odzyskania niepodległości” – przy Pl. Poniatowskiego w Nadarzynie.
- Pamiątkowy obelisk – „Poległym Patriotom Ojczyzny. W latach 1914 - 1920” - przy Pl. Poniatowskiego w Nadarzynie.

- Ponadto w nadarzyńskim kościele pw. św. Klemensa znajdują się pamiątkowe tablice:

- poświęcona pamięci śp. Karola Łoniewskiego - rodzina,
- poświęcona 103. osobom rozstrzelanym w 1939 r. – mieszkańcy Gminy Nadarzyn (01.09.2006 r.),
- poświęcona poległym, zamordowanym oraz zmarłym żołnierzom 10 P.P. Armii Krajowej obwodu „Bażant”, ośrodka „Bąk”, kompanii „Alaska” – współtowarzysze walki i rodziny (kwiecień 1990 r.),
- ofiarom II wojny światowej z terenu Nadarzyn i okolic – społeczność Gminy Nadarzyn (05.09.1999 r.).

Na podstawie: www.przegląd-tygodnik.pl/pl/artykuł/prawo-do-pamięci

red.

Sala Tradycji w OSP Nadarzyn

W maju 2006 roku z okazji „Dnia Strażaka”, jak i obchodów 100-lecia jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Nadarzynie oficjalnie została otwarta i poświęcona nowa remiza. W budynku znajdują się nowoczesne i funkcjonalne pomieszczenia przeznaczone dla strażaków. Wygospodarowano tu również miejsce dla muzyków Orkiestry OSP Nadarzyn oraz dla niezwyklej „Sali Tradycji”. Pomysłodawcą założenia oraz opiekunem tego niezwykle miejsca jest Honorowy Prezes OSP Nadarzyn Leon Giżycki. Współpracuje on ze strażą od 1965 roku. Jest człowiekiem pełnym pasji i wieloletnim, bo od 1959 roku, działaczem nadarzyńskiego harcerstwa. Założył Młodzieżową Drużynę Strażacką, której jest opiekunem. Członkowie drużyny pomagają w opiece nad „Salą Tradycji”.

„Sala Tradycji” jest to miejsce, w którym znajdziemy zbiór wielu interesujących, po części zabytkowych już, przedmiotów, w tym m.in. zdjęcia, urządzenia związane przede wszystkim z pożarnictwem i jego historią oraz z życiem mieszkańców Nadarzyn. Najstarsze pamiątki pochodzą z XVIII wieku. Ekspozycje gromadzili zarówno młodzi jak i emerytowani członkowie OSP. Hojnie w oddawaniu zabytkowych przedmiotów byli również mieszkańcy Gminy Nadarzyn. „Sala Tradycji” prowadzi współpracę z Muzeum Pożarnictwa Niemieckiego, z którym wymienia się eksponatami, co sprzyja rozwojowi jak również podnosi rangę miejscowej ekspozycji.

Na wystawie można podziwiać 25 kompletów strojów strażackich. W tym 4 Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej, 4 bojowe, 2 historyczne z 1906 roku, 4 galowe – wyjściowe, 3 mundury niemieckiej straży pożarnej, 1 mundur włoskiej straży pożarnej oraz współczesne stroje strażaków używane podczas akcji gaśniczych i ratunkowych. Wśród eksponatów znajdują się ciekawe narzędzia z różnego okresu takie jak: armatura wodna, bosaki, pasy bojowe, maski przeciwdymne, gaśnice, hełmy strażackie. Najstarszym eksponatem jest pompa ręczna (sikawka pożarnicza) firmy „Troetzer” z XVIII wieku.

Bardzo cenną oraz ponadczasową pamiątką są dokumenty ręcznie pisane, kroniki strażackie, zdjęcia, albumy. W gablotach znajdują się liczne puchary, sztandary, medale oraz dyplomy. Ważnym źródłem informacji o historii OSP Nadarzyn są również plakaty oraz plansze ze zdjęciami wyeksponowane na ścianach remizy. Szczegółowo opisane i wyróżnione są na nich ważne wydarzenia z życia miejscowych strażaków.

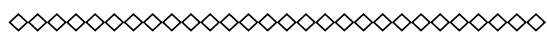
Nadarzyńska „Sala Tradycji” gościła już wielu znamienitych gości, w tym przedstawicieli najwyższych władz RP, delegacje zagraniczne: m.in. z Chin, Australii, Szwecji oraz z wielu innych krajów. Pamiątką tych wizyt są serdeczne wpisy i życzenia umieszczone w księdze gości. Każdy wpis to ślad pozostawiony następnym pokoleniom, część historii.

Plany na przyszłość związane z „Salą Tradycji” to powiększenie jej i stworzenie tu Nadarzyńskiego Muzeum Regionalnego. Rozbudowa remizy i wygospodarowanie dodatkowego pomieszczenia pozwoli na utworzenie działów poświęconych: nadarzyńskiemu pożarnictwu, dziejom harcerstwa, działalności konspiracyjnej 1939 – 1945 oraz etnografii Gminy Nadarzyn.

Nadarzyńską „Salę Tradycji” można zwiedzać bezpłatnie, zarówno indywidualnie jak i grupowo, po wcześniejszym, telefonicznym umówieniu wizyty z p. Leonem Giżyckim 605 251 586.

Serdecznie dziękuję p. Leonowi Giżyckiemu za udzielenie informacji i oprowadzenie po niezwyklej „Sali Tradycji”.

Paweł Pardo - Doradca TZD Piastów

Nowy, kompleksowy salon urody w Rozalinie wynajmie pomieszczenia pod działalność dla kosmetyczki i manicurzystki. Tel. 606 216 906

REKLAMA

Poszukuję ambitnej i samodzielnej osoby do zorganizowania i poprowadzenia zakładu w sferze usług dla ludności. Oferty i CV: info@myjnia-nadarzyn.pl lub tel. 601 677 877

REKLAMA

Pogotowie ogrodnicze: wycinki i pielęgnacja drzew, odśnieżanie, wiosenne prace porządkowe, strzyżenie żywopłotów, koszenie trawników. Okolice Nadarzyna. Tel. 511 289 481

REKLAMA

Azbest, eternit - usunę. Za darmo. Tel. 600 827 387

REKLAMA

Salon fryzjerski „Monika” przyjmie ucznia na naukę zawodu. Nadarzyn, ul. Krótka Tel. 664 551 498; 22 739 88 65

REKLAMA

Pracownia protetyczna w Nadarzynie. Ekspresowa naprawa protez. Tel. 502 142 219

REKLAMA

Terapia manualna kręgosłupa i fizjoterapia. Termoplastyczne wkładki dla dzieci i dorosłych. Wizyty po umówieniu telefonicznym. mgr rehabilitacji ruchowej Beata Pawłowska Tel. 696 024 653 (ul. Modrzewiowa 26a, Nadarzyn)

REKLAMA

GODM „Tęcza”

Prace dzieci z GODM „Tęcza” docenione w Ogólnopolskim Konkursie

W marcu dzieci z GODM „Tęcza” w Młochowie pilnie przygotowywały prace na konkursy plastyczne o tematyce wielkanocnej. Kreatywność naszych wychowanków jest nieograniczona i często przynosi sukcesy. Bardzo nam miło poinformować, że w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym organizowanym przez Miejski Dom Kultury w Świnoujściu **I miejsce** w kategorii wiekowej dzieci od lat 7 do 12 zajął Dariusz Boschke, natomiast **wyróżnienie** zdobyła Aleksandra Latoszek - wychowankowie GODM „Tęcza” w Młochowie. Darek wykonał pisanekę wykorzystując metodę mozaiki, a Ola decoupage.

Z naszego Ogniska w Młochowie na konkurs wysłanych było 5 pisanek wykonanych różnymi technikami: wspomniane wyżej mozaika i decoupage, filcowana na sucho oraz dwie oklejane piórami. Łącznie na konkurs wpłynęło 495 prac z całego kraju. Filmik z rozdania nagród można obejrzeć na stronie www.otouznam.pl/rozstrzygniecie-konkursu-na-pisanke-wielkanocna. Laureatom serdecznie gratulujemy!

Wiosenne warsztaty w ramach projektu „Świetlica - Miejsce dla Dziecka i Rodziny”

W okresie przedwielkanocnym, kiedy w domach trwały już przygotowania do Świąt, również w Ognisku postanowiliśmy zaszczerpieć odrobinę świątecznej atmosfery. Wspólnie z rodzicami naszych wychowanków, w ramach projektu „Świetlica - miejsce dla dziecka i rodziny”, wykonaliśmy stroiki wielkanocne. Warsztaty, w których uczestniczyło 6 mam i 10 dzieci odbyły się 21 marca 2013 r. i chociaż pogoda na zewnątrz nie była wiosenna, to wewnątrz jej zwiastuny było widać. Tym razem uczestnicy mogli wykonać stroiki wielkanocne. Przy wykorzystaniu łatwo dostępnych materiałów tj. bukszpan, baze, opakowania po jajkach, serwetki, jaja styropianowe, bibuła itp. powstały piękne prace.

Zawody strzeleckie LOK o Puchar Dyrektora GODM „Tęcza”

W piątek 15 marca 2013 r. w naszym Ognisku w Młochowie odbyły się zawody strzeleckie LOK o Puchar Dyrektora GODM „Tęcza”. W kategorii kobiet wygrała Marta Frączak, natomiast w kategorii mężczyzn Daniel Walczak. Zdobywcy pierwszych miejsc otrzymali pamiątkowe statuetki. Zawody były okazją do przypomnienia młodzieży wydarzeń z historii Polski. W tym roku obchodzimy **150 rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego**. Z tej okazji - **Pan Franciszek Antonik** przygotował dla młodzieży ciekawą lekcję historii. Opowiadał o największym polskim powstaniu przeciwko Imperium Rosyjskiemu, o przyczynach, przebiegu i skutkach powstania; o ugrupowaniach patriotycznych „czerwonych” i „białych”. Przybliżył nam również postać patrona parafii w Kostowcu **św. Zygmunta Szczęsnego Felińskiego**, który odważnie bronił spraw narodu, protestował wobec represji carskich. Również młodzież przygotowała się do tego spotkania - podczas, którego odpowiadali oni na pytania, analizowali sytuację powstańców. Najaktywniejszą rozmówczynią była Klaudia Jagodzińska, która wykazała się sporą wiedzą o powstaniu.

Spotkania z panem Franciszkiem Antonikiem są dla nas bardzo ważne i zawsze sprawiają nam wiele radości.

Warto w tym miejscu przypomnieć postać św. Zygmunta Szczęsnego Felińskiego, założyciela Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi (*jeden z domów zakonnych Sióstr znajduje się w Kostowcu - red.*), patrona Kościoła w Kostowcu.

Zygmunt Szczęsny Feliński
- polski biskup rzymskokatolicki, profesor Akademii Duchownej w Petersburgu, arcybiskup metropolita warszawski w latach 1862 - 1883, stały członek Rady Stanu Królestwa Polskiego, od 11 października 2009 roku święty Kościoła katolickiego. Urodził się 1 listopada 1822 roku w Wojutynie, wsi na Ukrainie, w rejonie łuckim.

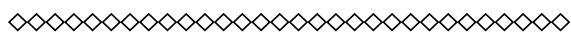
Sprowadził do Warszawy Siostry Matki Bożej Miłosierdzia, (które od 100 lat mają jeden ze swych domów zakonnych w Walendowie) oraz założone przez siebie w Petersburgu Siostry Rodziny Maryi.

Po wybuchu Powstania Styczniowego, na znak protestu 15 marca 1863 r. napisał list do cara, w którym wstawiał się za narodem „...uczynić z Polski naród niepodległy...” W swym liście pisał: „zaklinam Waszą Cesarską Mość... aby chciała położyć koniec tej walce eksterminacyjnej” oraz: „...więcej jest prawdziwej wielkości w przebaczeniu cofającym się przed rzezią niżli w zwycięstwie, wyludniającym kraj cały”. List nie trafił do rąk cara, gdyż Wielki książę Konstanty Mikołajewicz, namiestnik Królestwa Polskiego, nie zgodził się na przesłanie go cesarzowi. List ten został opublikowany we francuskim piśmie „Journal”. A za swoją postawę biskup został na 20 lat zesłany do Jarosławia nad Wołgą. W pisemnym oświadczeniu skierowanym do cara zawarł swoje credo: „*Winić Polaków nikt nie może za to, że mając świetną i bogatą przeszłość historyczną wdychają do niej i dążą do uzyskania niepodległości. Tego gorącego patriotyzmu nie można Polakom poczytywać za zdradę, a prób odzyskania niepodległości, powtarzających się od stu lat, Rosjanie nie mają prawa potępiać*”.

Rozmowy pomiędzy Watykanem, a dworem rosyjskim dotyczące powrotu z zesłania Zygmunta Szczęsnego Felińskiego doprowadziły do porozumienia, jednak za cenę dużych ustępstw ze strony Stolicy Apostolskiej; m.in. nie pozostawiono Felińskiemu tytułu arcybiskupa warszawskiego. W 1883 r. wyjechał z Jarosławia, jednak miał zakaz powrotu do Warszawy. Udał się do Lwowa, następnie do Krakowa i Rzymu. Witany był jako bohater narodowy. Po powrocie do kraju zamieszkał w Dźwiniacze (obecnie wieś w obwodzie tarnopolskim). Zmarł w dniu 17 września 1895 roku w Krakowie.

Źródło: www.siostryfranciszkanek.pl, www.wikipedia.pl
Fot. www.wikipedia.pl

Krystyna Masłowska
- Dyrektor GODM „Tęcza”

Język angielski - lekcje prywatne, konwersacje,
wszystkie poziomy. Tel. 508 221 420

150 lat Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia i 100 lat pobytu w WALENDOWIE

Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia obchodzi właśnie swój rok jubileuszowy. Można powiedzieć, że 100 i 150 lat to nie tak wiele, w końcu takie zakony jak franciszkanie, czy dominikanie istnieją już 800 lat, ale... przez te 100 i 150 lat wydarzyło się bardzo wiele.

Zgromadzenie założyła matka Teresa, Ewa z książąt Sułkowskich hrabina Potocka. Na zaproszenie abpa Zygmunta Szczęsnego Felińskiego objęła w Warszawie „Dom Schronienia” dla dziewcząt moralnie upadłych. 1 listopada 1862 roku abp Feliński (dziś już święty!) poświęcił kaplicę i dom dla dziewcząt, i ten dzień przyjmuje się jako datę powstania Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Polsce. W prowadzonych przez siostry „Domach Miłosierdzia” schronienie znajdowały dziewczęta i kobiety, które z własnej woli pragnęły przemiany swego życia.

Gdy Zgromadzenie powstawało, nikt nie przypuszczał, że po niespełna 65 latach istnienia Bóg przyśle w jego progi prostą dziewczynę – Helenę Kowalską, która stanie się jedną z największych mistyczek chrześcijaństwa.

JEST U NAS ŚWIĘTA!

Święta Siostra Faustyna, jej niezwykle doświadczenie Boga stanowi fundament tego wszystkiego, czym żyjemy dzisiaj. To, w jaki sposób związana jest z Walendowem, możemy zobaczyć jasno w jej *Dzienniczku*. Opisuje ona swoje dwa pobyty tutaj (w 1932 i w 1936 roku). Kolejna,

nietypowa wizyta Siostry Faustyny w Walendowie miała miejsce dzięki darowi bilokacji. Przybyła tu, by spotkać się z Siostrą Placydą, która zmagala się wewnętrznie z trudnościami i chciała opuścić Zgromadzenie. Siostra Faustyna porozmawiała z nią bardzo otwarcie i stanowczo na ten temat i w ten sposób pomogła jej przejść zwycięsko przez ten trudny czas. Siostra Placyda oczywiście nie miała pojęcia, jak niezwykle jest to wizyta, że Siostra Faustyna jest obecna w dwóch miejscach jednocześnie.

Jest jeszcze czwarta wizyta, w zasadzie najdłuższy pobyt Siostry Faustyny w Walendowie – o nim lubi opowiadać zwłaszcza Siostra Amata, bo jest to okres aż 15 lat, gdy „mieszkała ze Świętą w jednym pokoju”. Siostra Amata przygotowywała wówczas kapsuły z relikwiami Siostry Faustyny, które potem docierały na wszystkie kontynenty – wszędzie tam, gdzie ludzie kochają naszą Świętą i gdzie żywy jest kult Miłosierdzia Bożego.

TRUDNE PIĘKNE CZASY

Historia klasztoru walendowskiego i dzieł, które tutaj były prowadzone, jest bardzo bogata. W czasie, gdy była tutaj Siostra Faustyna mieliśmy tu duży ośrodek dla dziewcząt wymagających odnowy moralnej. Później, przez 10 lat była tu Penitencjarna Kolonia Rolna dla kobiet, które po raz pierwszy popełniły jakieś przestępstwo. Tu mogły

przebywać i pracować z dala od recydywistek, co dawało im większą szansę powrotu na prostą drogę. Doceniając zamianę więzienia na pobyt w Walendowie kobiety nie uciekały, a często dochodziło u nich do całkowitych nawróceń i stanowczej woli odmiany życia.

Wraz z wybuchem II wojny światowej Ministerstwo Sprawiedliwości zwolniło kobiety przebywające w Kolonii Rolnej. W dramatycznym czasie powstania warszawskiego dom w Walendowie był miejscem schronienia dla kapłanów, ludności cywilnej i powstańców. Już w drugim dniu powstania

Budowa kaplicy w Walendowie (lata trzydzieste XX w.).

w klasztorze zjawilo się około 200 powstańców z lasu, którzy prosili o pożywienie i nocleg. Na wiadomość, że Niemcy wysiedlają ludność Warszawy do obozu w Pruszkowie, siostry udały się tam i dojeżdżając przez dwa miesiące, ratowały kogo tylko się dało: wyciągały z obozu, pomagały dostarczaniem pożywienia, ubrań. Do klasztoru napływali coraz to nowi uchodźcy z Warszawy. Było ich tak wielu, że siostry umieszczały ich w każdym dostępnym kącie – we wszystkich budynkach mieszkalnych, łącznie ze strychami i piwnicami, w budynkach gospodarczych, w ogrodzie. Siostry oddały im wszystko, co było można. We własnych sypialniach były tak ściśnięte, że nawet przejścia nie było między łózkami, a niekiedy trzeba było zadowolić się spaniem na ławce. Nikomu nie odmówiły pomocy.

Później przyszły czasy komunizmu – trudne dla Zgromadzenia, jak i dla całego Kościoła w Polsce. Powstał wtedy tutaj Dom Pomocy Społecznej dla kobiet chorych psychicznie. Gdy w 2006 roku DPS przestał istnieć, powstał u nas Dom Dziecka, który nosi piękną nazwę: *Dom Miłosierdzia*. Mieszka w nim kilkanaścioro dzieci, którymi dzień i noc, zajmują się nasze Siostry. Od 2012 roku w Walendowie mamy także przedszkole. To jest nasz udział w formowaniu młodych dusz. Siostry bardzo angażują się w swoją misję, by dotykać serc przez miłość, by w nich dzieci dostrzegły miłosierdzie Boga, który pochyla się z wielką miłością nad każdym człowiekiem, zwłaszcza poranionym przez życie. Także od tego roku do Walendowa został przeniesiony postulat, czyli pierwszy etap formacji zakonnej

WSPANIALI GOŚCIE

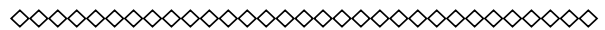
Choć Walendów położony jest poza miastem, to jednak odwiedzany był przez niezwykle osoby: nuncjusza apostolskiego Achillesa Rattiego (w 1927 r.), który dwa lata później został wybrany papieżem Piusem XI, przez kardynała Stefana Wyszyńskiego, kardynała Augusta Hlonda. Nasz dom i kaplica otwarte są na przyjmowanie coraz to nowych gości.

Pamiątkowe zdjęcie Sióstr z Ks. Prymasem Stefanem Wyszyńskim podczas jego wizyty w dniu 15 września 1958 r.

Serdecznie zapraszamy do wspólnego świętowania naszego jubileuszu w dniu 20 kwietnia 2013 roku - o godzinie 10.30 multimedialna prezentacja pt. „Oblicza miłosierdzia”, a o 11.00 Msza Święta. Także codziennie mogą Państwo dołączyć do nas podczas modlitwy w Godzinie Miłosierdzia o 15.00, a w niedziele podczas Mszy Świętych o 8.00 i o 10.30. Dołączmy do grona świętych (choć nie wszyscy są już kanonizowani), którzy modlili się w tym miejscu i spotkajmy się w Walendowie!

*Siostry Matki Bożej Miłosierdzia z Walendowa
Fot. z archiwum Sióstr*

Podsumowanie KIERMASZU WIELKANOCNEGO'2013

Już po raz kolejny Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Osób Niepełnosprawnych „Szlakiem Tęczy” zorganizowało - w dniu 17 marca 2013 r. - przed kościołem parafialnym w Nadarzynie oraz w Młochowie kiermasz wielkanocny, na którym można było nabyć przepiękne palmy, stroiki wielkanocne oraz kartki świąteczne. Ozdoby były wykonane przez mamy, które są członkami Stowarzyszenia. Trzeba przyznać że wiele z tych palm i ozdób było małymi dziełami sztuki. Mamy się specjalizują. Dochód z obu kiermaszów wyniósł 1686,00 zł. Zostanie on w całości przeznaczony na dofinansowanie rehabilitacji podopiecznych Stowarzyszenia. Korzystając z okazji serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy pomogli nam w zorganizowaniu kiermaszy. W szczególności ks. Proboszczowi Andrzejowi Wiczorkowi oraz ks. Proboszczowi Józefowi Ślusarczykowi. Dziękujemy wolontariuszom z Gimnazjum im. Jana Pawła II w Nadarzynie oraz harcerzom z nadarzyńskiej drużyny, dziękujemy również wszystkim, którzy wzięli udział w naszym Kiermaszu i wsparli nas datkami do puszek.

Krystyna Dąbrowska - Prezes Stowarzyszenia

Nadarzyńskie kryminałki

- W dniu 25 marca 2013 r. w Komisariacie Policji w Nadarzynie zakończono prowadzone od stycznia br. dochodzenie w sprawie do-

konania w trakcie nocy sylwestrowej 2012/2013, szeregu przestępstw polegających na niszczeniu mienia. W wyniku podjętych czynności procesowych i pozaprocesowych ustalono sprawców tych zdarzeń, którym przedstawiono łącznie pięć zarzutów m.in. uszkodzenia szlabanu blokującego nocą wjazd na teren parkingu przy Urzędzie Gminy Nadarzyn, wybicia szyby tylnej w autobusie gminnym parkowanym na terenie Zakładu Usług Komunalnych w Nadarzynie oraz obezwadniania lusterek zewnętrznych trzech samochodów parkujących na osiedlu mieszkaniowym położonym wzdłuż ul. Pruszkowskiej. Łączna suma strat spowodowanych przestępczym działaniem Konrada S., Andrzeja K. i nieletniego Eryka J. wyniosła blisko 10.000 zł. Dorośli sprawcy przestępstw odpowiadają za przestępstwa, które zagrożone są karą pozbawienia wolności do lat 5, zaś nieletnim zajmie się Sąd Rodzinny i Nieletnich w Pruszkowie. Dotkliwym środkiem karnym będzie również dla sprawców obowiązek naprawienia szkody w całości.

- W dniu 10 marca 2013 r. policjanci z Nadarzyna, zareagowali na wezwanie członków rodziny wobec awanturującego się w miejscu zamieszkania nietrzeźwego mężczyzny. W trakcie interwencji nietrzeźwy agresywnie zachowywał się wobec rodziców oraz utrudniał policjantom wykonywanie czynności, aż w końcu dopuścił się wobec nich znieważenia słowami uznawanymi powszechnie za obelżywe i naruszył ich nietykalność cielesną. Krewki mężczyzna został zatrzymany i spędził noc trzeźwiejąc w policyjnym areszcie. Następnego dnia usłyszał zarzuty popełnienia przestępstwa, po czym został zwolniony. Za tego rodzaju występki grozi mu kara do 3 lat pozbawienia wolności.

- Ponadto w marcu 2013 r. policjanci z Nadarzyna dokonali zatrzymania dalszych 9 osób, w tym nietrzeźwego kierującego pojazdem mechanicznym, cztery osoby poszukiwane przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości, w tym jedną listem gończym do odbycia kary pozbawienia wolności oraz cztery osoby doprowadzili do wytrzeźwienia.

Policjanci Komisariatu Policji w Nadarzynie poszukują sprawców kilku dotąd niewyjaśnionych przestępstw kryminalnych, do których doszło na terenie naszej Gminy w marcu 2013 r. i tak:

- w dniu 1 marca 2013 r. w godz. 18.39 – 19.30, nieznani sprawcy dokonali kradzieży z włamaniem do domu w Nadarzynie przy ul. Storczykowej, skąd po uprzednim wyważeniu drzwi tarasowych, skradli laptop Lenovo, telefon komórkowy Nokia N80 oraz złotą i srebrną biżuterię,
- w dniu 5 marca 2013 r. w Rozalinie przy ul. Pałacowej (w godz. 11.30 - 14.30) i Ruścu przy ul. Szkolnej (w godz. 9.00 – 19.40), nieznany sprawca wykorzystując brak właściwego zabezpieczenia domostw, dokonał kradzieży dwóch sztuk laptopów marki Asus i Samsung 300 E5A,
- w okresie od 15 do 17 marca 2013 r. w Rozalinie przy ul. Sarny, nieznany sprawca dokonał kradzieży kosiarki spalinowej Club Garden,
- w nocy z 23 na 24 marca 2013 r. w Wolicy przy ul. Cen-

tralnej, nieznany sprawca dokonał włamania do kabiny pojazdu ciężarowego, skąd skradł radio CB marki Alan oraz radioodtwarzacz samochodowy marki Sony.

Wszystkim, którzy znajdują się w posiadaniu informacji mogących przyczynić się do wykrycia opisanych przestępstw i zdecydują się na ich przekazanie, gwarantujemy pełną anonimowość.

Informacje dotyczące opisanych zdarzeń oraz niepokojące sygnały związane z Państwa bezpieczeństwem, proszę zgłaszać bezpośrednio do Dyżurnego Komisariatu Policji w Nadarzynie, pod nr tel. 22 729 81 77.

asp. szt. Witold Gołyński

Komendant Komisariatu Policji w Nadarzynie

Straż Gminna w Nadarzynie

Pl. Poniatowskiego 42,
05-830 Nadarzyn
tel. 22 720 08 67

strazgminna@nadarzyn.pl

Straż Gminna wykonując swoje ustawowe obowiązki zobligowana jest do prowadzenia działalności profilaktycznej. Obowiązek taki zapisany został w art. 11 ust. 8 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych.

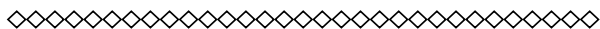
Wypełniając dyspozycję powyższego przepisu w ramach współpracy Straży Gminnej w Nadarzynie z miejscowym Komisariatem Policji prowadzone są działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa poprzez podnoszenie świadomości wśród dzieci i młodzieży szkolnej. W ostatnim czasie odbyły się trzy spotkania, gdzie funkcjonariusze Straży wraz z przedstawicielami nadarzyńskiej Policji opowiadali dzieciom, jak wygląda praca w ich jednostkach. Pogadanki odbyły się w Przedszkolu przy ul. Sitarskich w Nadarzynie, jak też dwukrotnie w Szkole Podstawowej w Ruścu. Dzieci mogły dowiedzieć się ciekawych rzeczy związanych nie tylko z bezpieczeństwem na drodze, ale również podczas zabaw na boisku, placach zabaw itp. Funkcjonariusze odpowiadali na szereg różnych pytań, a trzeba przyznać, że kreatywność dzieci w tym zakresie nie znała granic. Zaprezentowane zostało również wyposażenie poszczególnych formacji, z których największym zainteresowaniem cieszyły się radiowozy oraz kajdanki. Słuchacze mieli możliwość zapoznać się pokrótce ze specyfiką pracy zarówno biurowej, jak i tej na drodze, która należy do najbardziej ciekawych, ale także trudnych i niebezpiecznych.

Prelekcje prowadzone są tematycznie z uwzględnieniem poszczególnych grup wiekowych dzieci i młodzieży, ich poziomu edukacji i możliwości psychofizycznych w zakresie zagadnień dotyczących przestrzegania porządku publicznego i współzycia społecznego, także zapobiegania zagrożeniom w ruchu drogowym poprzez zaznajamianie z przepisami kodeksu drogowego. Ponadto jednym z zagadnień omawianych w czasie spotkań jest zapobieganie zagrożeniom jakie można napotkać w życiu codziennym tj.: na terenach przedszkoli, szkół, na podwórku, jak też w czasie ferii, czy wakacji. Przedmiotem tej tematyki jest

wskazanie, jak należy postępować by bezpiecznie spędzać czas nad wodą, w okresie zimowym, ale również mówi się o zachowaniu ostrożności oraz zasadzie ograniczonego zaufania wobec obcych.

Adam Piskorz
Komendant Straży Gminnej w Nadarzynie

Z życia Ochotniczych Straży Pożarnych Gminy Nadarzyn

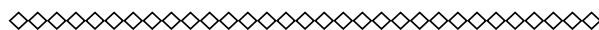

Ochotnicza Straż Pożarna
w Nadarzynie
www.osp.nadarzyn.pl
ul. Warszawska 15, 05 - 830 Nadarzyn
tel. 22 729 81 83

Działania ratowniczo - gaśnicze naszej jednostki:
05.03.2013 r. udział zastępu w gaszeniu pożaru suchej trzciny na terenie stawów hodowlanych w Walendowie. Działania prowadzone w godzinach popołudniowych.
06.03.2013 r. udział zastępu w gaszeniu pożaru suchej trawy w Nadarzynie przy al. Katowickiej. Działania prowadzone w godzinach popołudniowych.
07.03.2013 r. udział zastępu w gaszeniu pożaru suchej trzciny na terenie stawów hodowlanych w Walendowie. Działania prowadzone w godzinach popołudniowych.
07.03.2013r. udział zastępu w gaszeniu pożaru suchej trawy w Wolicy przy ul. Głównej, działania prowadzone w godzinach popołudniowych.
08.03.2013 r. udział zastępu w usuwaniu skutków kolizji drogowej z udziałem dwóch samochodów, jednego osobowego i samochodu ciężarowego do której doszło w Młochowie (al. Katowicka). Działania prowadzone w godzinach popołudniowych.
12.03.2013 r. udział zastępu w gaszeniu pożaru sadzy kominowych w jednym z domu jednorodzinnych w Rozalinie przy ul. Młochowskiej. Działania prowadzone w godzinach popołudniowych.
15.03.2013 r. zadysponowanie jednego zastępu do pożaru w Światowego Centrum Słuchu i Mowy. Po przybyciu na miejsce zdarzenia okazało się że jedna z czujek monitoringu p-poż była uszkodzona i wysłała fałszywy sygnał do Powiatowego Stanowiska Kierowania w Pruszkowie. Działania prowadzone w godzinach rannych.
17.03.2013 r. udział zastępu w gaszeniu pożaru sadzy kominowych w jednym z domu jednorodzinnych w Nadarzynie przy ul. Stokrotki. Działania prowadzone w godzinach nocnych.
19.03.2013 r. udział zastępu w usuwaniu skutków wypadku drogowego, do którego doszło w godzinach rannych, na drodze wojewódzkiej 721 w Walendowie z udziałem dwóch samochodów osobowych i jednego ciężarowego. Działania nasze polegały między innymi na wydobywaniu jednej osoby zakleszczonej we wraku pojazdu, udzieleniu pomocy przedmedycznej dwóm osobom poszkodowanym. Na miejscu zdarzenia obecne były dwa zespoły pogotowia Ratunkowego Warszawa, zastęp OSP Raszyn, zastęp OSP Dawidy oraz PSP Pruszków. Obecna była Policja Pruszków.

26.03.2013 r. udział zastępu w gaszeniu pożaru sadzy kominowych w jednym z domów jednorodzinnych w Kajetanach przy ul. Czarny Las. Działania prowadzone w godzinach popołudniowych.
Zgodnie z tradycją Druhowie OSP Nadarzyn pełnili straż honorową przy Grobie Pańskim w nadarzyńskiej świątyni, w Wielkim Tygodniu.

Dh Arkadiusz Kiliński
Naczelnik OSP Nadarzyn

OGÓLNOPOLSKI TURNIEJ WIEDZY POŻARNICZEJ „MŁODZIEŻ ZAPOBIEGA POŻAROM”

Jak co roku, drużyna z Nadarzyna wzięła udział w kolejnych Powiatowych Eliminacjach Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”. Celem Turnieju jest popularyzowanie wśród dzieci i młodzieży znajomości przepisów przeciwpożarowych, zasad postępowania w czasie pożaru, praktycznych umiejętności posługiwania się sprzętem gaśniczym, wiedzy na temat tradycji ruchu strażackiego. Naszą gminę reprezentowali członkowie Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej, uczniowie SP Młochów, SP Kostowiec, Gimnazjum im. bł. Jana Pawła II, OSP Młochów, OSP Nadarzyn.

Uczestnicy konkursu musieli zmierzyć się z 40 pytaniami testowymi. W kategorii szkół ponadgimnazjalnych - **II miejsce zajęła Agnieszka Frączak. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali upominki rzeczowe ufundowane przez Pana Wójta Janusza Grzyba.**

Magdalena Drzewucka – opiekun grupy

Szukam pracy
(sprzątanie, prasowanie, mycie okien, itp.).
Tel. 664 729 758

REKLAMA

Zaopiekuję się dzieckiem. Posiadam doświadczenie i referencje.
Tel. 506 354 261

REKLAMA

SERWIS - SPRZEDAŻ

- KOSIARKI
- PILARKI
- KOSY
- NAPRAWA ELEKTRONARZĘDZI

tel. **511 162 090**
Walendów, ul. Nad Utratą 104

I inne...

REKLAMA

Prywatny Gabinet Stomatologiczny

lek. stom. Katarzyna Rybczyńska - Ciszewska
Nadarzyn, ul. Jaworowa 94
tel. 501-530-196, 22-798-11-90

Leczenie zachowawcze dla dorosłych:

- estetyczna odbudowa zębów
- wybielanie zębów
- scaling, polishing, rot-planing,
- płukanie kieszonek zębowych
- lakierowanie zębów

Leczenie dzieci:

- Wizyty adaptacyjne
- Lakowanie zębów mlecznych i stałych
- Lakierowanie
- Ekstrakcja zębów mlecznych

Chirurgia stomatologiczna:

- Dłutowanie zębów
- Usuwanie zębów

Leczenie endodontyczne:

- Leczenie kanałowe standardowe
- Wypełnianie kanałów wieloma metodami
- Udrażnianie zobliterowanych kanałów
- Rewizja leczenia endodontycznego

Protetyka:

- Korony i mosty porcelanowe (w tym także na złocie)
- Korony i mosty pełnoceramiczne
- Wkłady koronowo-korzeniowe
- Protezy akrylowe (możliwość bezpłatnego uzupełnienia w ramach NFZ)
- Protezy szkieletowe
- Protezy elastyczne

Gabinet ma podpisaną umowę
z NARODOWYM FUNDUSZEM ZDROWIA

**OFERUJEMY PROTEZY W RAMACH
PODPISANEJ UMOWY Z NFZ!!!**

JANKAL

Nadarzyn Pl. Poniatowskiego 40
POPRAWKI KRAWIECKIE

USŁUGI PRALNICZE

SKLEP:

odzież dziewczęca i niemowlęca

tel. 602 294 944

BIURO RACHUNKOWE
M\$M

Małgorzata Paprocka

Certyfikat Ministerstwa Finansów 16642/2007

05-830 Nadarzyn
Pl. Poniatowskiego 38
ul. Lipowa 31/2 (osiedle NSM)
www.biuromsm.pl

tel/fax. 22 729 85 28
tel.kom. 510 868 334
tel.kom. 505 651 639
e-mail: biuorachunkowe_mm@op.pl

Rozliczenia VAT od materiałów budowlanych !

Rozliczenia roczne PITów!

Sprawdzona sieć w gminie Nadarzyn i okolicach proponuje:

INTERNET DLA WYMAGAJĄCYCH

Jakość Szybkość Cena

You Tube onet.pl Google WP.PL facebook INTERIA.PL tvn24 Gazeta.pl

Aktywuj usługę "Najszybciej do Największych" za 1 zł

Zadzwoń i dowiedz się więcej ☎ 22 420 22 22

Wszystkie nazwy i znaki handlowe użyte w tej ulotce zostały użyte wyłącznie w celu identyfikacji.

- SPRZEDAŻ OPON FELG HURT-DETAL
- WYMIANA OPON
- GEOMETRIA KÓŁ
- PROSTOWANIE FELG
- WYMIANA I WYWAŻENIE MOTOCYKLI, SKUTERÓW
- REZERWACJA STANOWISK ONLINE LUB TELEFONICZNIE

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

Nadarzyn, ul. Wierzbowa 15 tel. (22) 729-83-51
gumohurtnadarzyn.pl

ELMARK
HURT-DETAL-SERWIS

GUMO
HURT

 MYJNIA NADARZYN
ul. Pruszkowska 38

24/h - 365 dni w roku

Zapraszamy także do myjni ręcznej obsługiwanej przez nasz zespół:

- Pakiety mycia karoserii i czyszczenia wnętrza pojazdu
- Pranie tapicerki i konserwacja nadwozia

Usługi porządkowe w domu i w ogrodzie.

Więcej informacji: tel. 601 677 877
www.myjnia-nadarzyn.pl

ANDRZAJ WYCENY
Anna Plaskot
Rzeczoznawca Majątkowy upr. nr 4547
tel. 511 912 296

Wycena nieruchomości o różnym przeznaczeniu, m.in.:

- mieszkalne: lokale, domy jednorodzinne i wielorodzinne, kamienice, rezydencje,
- komercyjne: lokale usługowe, magazyny, zakłady produkcyjne, biurowce, hotele.

Wycena nieruchomości dla różnych potrzeb i celów, m.in.:

- zabezpieczenia kredytów bankowych,
- podatkowych,
- sprzedaży, zamiany, negocjacji ceny,
- księgowych.

Wycena nieruchomości dla różnych podmiotów, m.in.:

- banków,
- jednostek administracji publicznej,
- urzędów skarbowych,
- osób fizycznych i prawnych.

05-831 Rozalin, ul. Przemysłowa 3b

PRACOWNIA PROTETYCZNA
Stara Wieś, ul. Grodziska 188
tel. 22 739 90 17
501 108 039

expresowa naprawa protez zębowych
protezy całkowite - protezy szkieletowe
korony - mostki porcelanowe

Pracownia czynna:
pon.- czw.: 9.00 - 11.00
wt. - śr.: 15.00 - 19.00
pt. - sob.: po uzgodnieniu telefonicznym.

USŁUGI POGRZEBOWE
Nadarzyn ul. Błońska 1
tel. (22) 729 87 61
TEL. CAŁODOBOWY 668-819-033

◆ KAPLICA POŻEGNAŃ
◆ CHŁODNIA
◆ TRUMNY
◆ URNY
◆ WIEŃCE

Załatwiamy formalności w ZUS/KRUS

Q- MOTOR SERVICE

Rok założenia 1993

Auto Serwis

ul. Komorowska 37, 05-830 Nadarzyn
tel. 22 729 83 25

- * Diagnostyka komputerowa
- * Układy hamulcowe
- * Filtry i oleje
- * Zawieszenia
- * Klimatyzacja
- * Toczenie tarcz

SPECJALIZACJA: Chrysler, Jeep, Infiniti, Honda

REKLAMA

www.aid-edu.pl

PSYCHOLOG PSYCHOTERAPEUTA

(młodzież, dorośli, terapia par)

Nadarzyn - Kajetany ul. Zielna 3

Tel. 502 579 464

REKLAMA

PIĘKNY OGRÓD

SKŁEP
OGRODNICZY

Strzeniówka; ul. Pruszkowska 145

Krzewy - kwiaty;
Nawozy - ziemia;

Środki ochrony roślin;

Meble ogrodowe;

Kompleksowa obsługa ogrodów

tel. 602 109 403

e-mail: maria-wlodarczyk@wp.pl

REKLAMA

STD

Jarosław Dąbrowski

TRANSPORT - HANDEL - USŁUGI

www.std-dabrowski.pl; std.dabrowski@wp.pl

- roboty ziemne, wykopy, rozbiórki
- usługi koparko - ładowarką
- usługi koparką gąsienicową
- utwardzanie dróg
- niwelacje terenu
- pospółka, piasek, żwir, podsyp
- kruszywa drogowe, budowlane, czarnoziem
- odśnieżanie, wywóz śniegu, gruzu, ziemi

tel. 504-232-966

fax 22 393 10 69

Wola Krakowiańska 38 d, 05-831 Młochów

REKLAMA

Autopart
MAZOWSZE

**Akumulatory do
wszystkich rodzajów
pojazdów.**

 HURT
 DETAL

**Janki, ul. Graniczna 24
Tel. 503 086 781**

REKLAMA

Kot w Butach

DRAMY O ZDROWIE I KOMFORT STÓP

Obuwie ortopedyczne

Wkładki ortopedyczne

Obuwie zdrowotne

Obuwie startowe

memö BIRKENSTOCK Scholl

„Centrum Mody”, Al. Katowicka 51, lok. 236, I piętro.

www.kotwbutach.pl

REKLAMA

WEST – CAR S.C.
Rok założenia 1986
Serwis samochodów

ul. Mszczonowska 28 A; 05-830 Nadarzyn
tel. 729 88 05; fax 729 88 02; kom. 603 855 562
czynne: pn – pt 8-17; sobota 8-13

- ✓ BLACHARSTWO – LAKIERNICTWO
- ✓ SAMOCHODY ZASTĘPCZE
- ✓ ROZLICZENIA BEZGOTÓWKOWE
- ✓ HOLOWANIE 24H/DOBE
- ✓ ELEKTRO-MECHANIKA, FILTRY, OLEJE, HAMULCE
- ✓ KUPNO - SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW CAŁYCH I POWYPADKOWYCH
- ✓ KLIMATYZACJA

Wulkanizacja i wymiana opon

Specjalizacja: Opel, Fiat, Ford, Daewoo, Skoda, Seat, francuskie, japońskie

www.westcar.pgrs.pl

e-mail: biuro@westcar.pgrs.pl

REKLAMA

Sala weselno-bankietowa (klimatyzowana)

 AstrA

tel. 22 729 90 69

- Wesela;
- Przyjęcia;
- Konferencje;
- Pokoje noclegowe;

Rozalin, ul. Daniewice 18; 05-831 Młochów;
www.sala-weselna.pl; tel. 695 743 265; 601 376 423

REKLAMA

List Klementyński

Parafia Rzymskokatolicka
w Nadarzynie

Z życia parafii:

Z radością informujemy, że w marcu 2013 r. Sakrament Chrztu przyjęli:

Konstancja Krawczyk, Gaja Krawczyk, Sandra Russek, Wiktoria Kuciński, Sebastian Maciejak, Aleksander Wielogórski, Oliwia Sal Amon, Kamil Sikora, Filip Szostek, Antonina Własiuk, Aleks Pham Quang, Wiktoria Kowalska, Jan Dąbrowski, Joanna Szytk, Nikola Jach.

Z przykrością informujemy, że w marcu odeszli

z naszej Parafii: śp. Wiesława Kilińska,

śp. Marian Dumański, śp. Wacław Kowalski.

Wieczny odpoczynek racz im dać Panie...

Pamiętajmy w modlitwach o zmarłych z naszych rodzin.

Caritas przy Parafii św. Klemensa w Nadarzynie

Informujemy, że punkt CARITAS przy parafii
św. Klemensa w Nadarzynie mieści się w budynku
parafialnym; czynny jest

**we wtorki w godz. 10.00 -12.00
oraz w czwartki w godz. 15.00 -17.00**

*Stefania Łęcka - Przewodnicząca Parafialnego Caritas
Tel. 728 947 323*

Internet: <http://parafianadarzyn.pl>, e-mail: parafia@nadarzyn.biz
Redaguje ks. Andrzej Wieczorek - *Proboszcz Parafii pw. św. Klemensa w Nadarzynie*

Przedszkole Niepubliczne Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Kostowcu - prowadzi nabór dzieci
na obecny rok szkolny. **Tel. 519 743 727**

Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych - Sióstr Rodziny Maryi przyjmuje osoby w podeszłym wieku
potrzebujące całodobowej opieki i pielęgnacji. Poszukujemy pracowników na stanowiska: opiekun w domu
pomocy społecznej, instruktor terapii zajęciowej (1/4 etatu), rehabilitant lub fizjoterapeuta, pielęgniarzka.
Szczegółowe informacje: **tel. 504 79 91 91; 508 434 249**

Dom Dziecka Sióstr Rodziny Maryi poszukuje pracownika na stanowisko wychowawcy z okolic Kostowca, Nadarzyna.
Wymagane wykształcenie wyższe pedagogiczne pedagogika specjalna, resocjalizacyjna, opiekuńczo wychowawcza, nauki
o rodzinie (licencjat lub magister). **Tel. 517 541 169 e-mail: ddz.kostowiec@gmail.com**

Fundacja Kultury Informatycznej
zaprasza na
**koncert piosenki autorskiej
i literackiej**

IN BLANCO

Wystąpi:

**Dariusz Rączka i FANTASMAGORIA
9 maja 2013 r. o godz. 18.30**

Centrum Edukacyjne, ul. Wiśniowa 26, 05-830 Nadarzyn
tel. 22 729 92 81, info@fki.org.pl

www.otwartespotkaniaczwartkowe.pl

Nowa Szkoła Podstawowa w Nadarzynie

Fundacja Kultury Informatycznej ogłasza
**nabór do klasy pierwszej Szkoły Podstawowej
„Młody Talent”.**

Szkoła rozpoczyna działalność od 1 września
2013 r. w Nadarzynie, przy ulicy Wiśniowej 26
tel. 22 729 92 81, 728 662 112

e-mail: info@mlodytalent.pl Zapraszamy.
Więcej na www.mlodytalent.pl

nadarzyński ośrodek kultury

Plac Poniatowskiego 42
tel. 22 729 89 15; e-mail: nok@nok.pl
www.nok.pl

To się wydarzyło...

Darcie pierza..., czyli 8 marca w NOK

Chciałoby się powiedzieć... "ach, co to był za wieczór!...". Pełen humoru, muzyki, śmiechu, słodkości, prezentów, kwiatów, miłych słów, sztuki oraz... piór!

...a zaczęło się tak niewinnie... na scenie pojawiła się Kamila Michalska – dyrektorka NOK i... zaśpiewała piosenkę z repertuaru Renaty Przemyk „Babę zesłał Bóg”!!! Później na czerwonej kanapie rozgościły się mieszkanki Gminy Nadarzyn (dla większości był to debiut). 12 pań odpytywanych przez dziennikarkę TVP Kasię Wołkowicką zdradzało zgromadzonym gościom tajniki swoich niecodziennych zainteresowań. Był więc pokaz tańca modern jazz (Paulina Piśkiewicz), prezentacja slajdów z podróży do Kenii (Ela Baur), boksowanie (Katarzyna Akram), warsztaty flamenco (Maria Lubaczewska), wystawa rękodzieła (Marzena Latoszek), zdjęcia z opery „Xerxes” Haendla (w której występowała Renata Lebecka), poezja (autorstwa Stanisławy Ossowskiej), solówka na saksofonie (Monika Majewska), wyjątkowa wystawa fotografii (Maria Kolečka), spotkanie z autorką projektów literacko-plastycznych (Dorota Suwalska), pasjonatką pieczenia ciast i ich zdobienia (Agnieszka Kmieć) oraz pisarką książek dla dzieci (Liliana Fabisińska). Dodatkową atrakcją była Metamorfoza jednej z pań przeprowadzana na oczach gości przez panie z ELI Salonu Piękności oraz sklepu KLASYKA. Tego wieczoru zaprezentował się także NOK! Teatr – w jednoaktówce „Problem” wystąpili Anna Balsam i Marcin Szwed. Bardzo miłym akcentem imprezy była obecność **Starosty Powiatu Pruszkowskiego pani Elżbiety Smolińskiej**, a także życzenia (video) złożone wszystkim paniom przez mężczyzn z naszej gminy: Jarosława Wołkowickiego – dyrektora Szkoły Podstawowej w Młochowie, wolontariuszy Aleksandra i Mateusza, Szymona Mazurka, Zbigniewa Relugę – dyrektora Gimnazjum w Nadarzynie, Marcina Szweda – aktora NOK! Teatru, kabaret HRABI, Mirosława Chilmanowicza – dyrygenta Orkiestry OSP Nadarzyn, Jasia Świętochowskiego, Tomasza Muchalskiego – Zastępcę Wójta Gminy Nadarzyn. Życzenia z okazji Dnia Kobiet złożyła również Magdalena Emilianowicz – aktorka teatralna i filmowa, dziennikarka radiowa.

Wartym odnotowania jest fakt, że każda kobieta, która przyszła na imprezę została obdarowana, symbolem 8 marca minionej epoki - kiedyś towarem deficytowym - podkolanówkami lub „stopkami”.

Serdecznie dziękujemy wszystkim Paniom, które zgodziły się wziąć udział w naszej imprezie, przełamały nieśmiałość, tremie powiedziały stanowcze NIE! i opowiedziały

o swoich życiowych pasjach. Nasze ukłony kierujemy do: Katarzyny Wołkowickiej, Pauliny Piśkiewicz, Elżbiety Baur, Katarzyny Akram, Marii Lubaczewskiej, Marzeny Latoszek, Renaty Lebeckiej, Stanisławy Ossowskiej, Moniki Majewskiej, Marii Kolečkiej, Doroty Suwalskiej, Agnieszki Kmieć, Liliany Fabisińskiej.

Dzięki paniom ten wieczór był wyjątkowy!

Serdecznie dziękujemy pani Ilonie Radziach, która poddała się metamorfozie, pani Joannie Łupińskiej, właścicielce sklepu KLASYKA (Centrum Mody Nadarzyn), oraz paniom z Eli Salonu Piękności: Paulinie Skupiec, Anecie Kryńskiej, Małgorzacie Kucharskiej, Elżbiecie Mierzejewskiej - Myszk, Katarzynie Wolskiej – Rzewuskiej za niebanalny pomysł i realizację na bardzo wysokim poziomie. Do zobaczenia za rok!

Zespół NOK

PS. Fotorelacja z imprezy na okładce.

Proponujemy...

„Para do życia” - nie(typowe) męskie kino

Po marcowych wydarzeniach w NOK poświęconych w dużej mierze kobietom zapraszamy na męski, co nie znaczy przeznaczony wyłącznie dla panów, wieczór filmowy.

Bywalcy (i Bywalczyń) Nokowego Kina będą mogli obejrzeć niezwykle fiński dokument pt. „Para do życia” - filmowy zapis męskich, często bardzo intymnych rozmów w saunie. Jest to zarazem pierwszy zrealizowany całkowicie poza granicami Polski film w historii Nokowego Kina. Po projekcji o filmie i męskich sprawach porozmawia z Państwem Zbigniew Miluński – filozof, psychoterapeuta, trener, autor artykułów prasowych i audycji radiowych.

**Zapraszamy 19 kwietnia o godz. 19.00
WSTĘP WOLNY!**

Para do życia Steam of Life (Mesten Vuoro)

Film dokumentalny; Reżyseria: Joonas Berghäll, Mika Hotakainen; Produkcja: Finlandia/Szwecja 2010.

Czas trwania: 81 min

Sauna jest jedynym fińskim słowem, które jest zrozumiałe na całym świecie. W świeckim społeczeństwie sauny są pozostałościami dawnych kultów - ich historia sięga niemal 3,5 tysiąca lat wstecz. Są miejscem oczyszczania ciała i ducha, w którym czas ulega zawieszeniu. W fińskiej saunie tworzy się atmosfera sprzyjająca męskim zwierzeniom.

Film otrzymał nagrodę główną Millennium Award na 7. Planete Doc Review w 2010 roku. Był także fińskim kandydatem do Oscara w kategorii „najlepszy film nieanglojęzyczny” (pierwszy w historii przypadek, aby film dokumentalny kandydował w tej kategorii).

Opis dystrybutora: www.againstrgravity.pl

Film przeznaczony dla dorosłego odbiorcy.

Zbigniew Miluński - ur. w 1954 roku, z wykształcenia filozof. Po 9 latach pracy na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu zrezygnował z uniwersyteckiej kariery w obszarze filozofii moralnej i etyki. Następnie pracował w różnych zawodach i na różnych stanowiskach. Żonaty, dwoje dorosłych dzieci. Obecnie pracuje jako psychoterapeuta, trener i konsultant w zakresie rozwoju osobistego, komunikacji interpersonalnej, rozwiązywania konfliktów i rozwoju organizacji. Od lat prowadzi autorskie warsztaty rozwoju osobistego, w tym warsztaty dla mężczyzn. Autor wywiadów i artykułów w czasopiśmie takich jak: *Zwierzadło, Przegląd, Gazeta Wyborcza, Charaktery*. Współpracował z radiem Tok.fm, prowadząc audycję: *Zmiana mentalności* (wraz z Ewą Wanat).

Na podstawie: www.taraka.pl

**Nowe Kino
Nokusiowe,
czyli film, książki**

i... „Teatrzyk paluszkowy”

Zapraszamy na drugie spotkanie z nowego cyklu dla dzieci i rodziców. Tym razem mali widzowie zobaczą cztery odcinki zwycięzcy rysunkowego plebiscytu przeprowadzonego po pierwszej projekcji Kina Nokusiowego - **MAMI FATALE**. Po projekcji zapraszamy wszystkich na plastyczno-teatralno-literacką zabawę z pisarką Dagną Ślepówrońską oraz jej „Teatrzykiem paluszkowym”. **Przyjdźcie 21 kwietnia o godzinie 16.00. do siedziby NOK.**

WSTĘP WOLNY!

2 kwietnia obchodziliśmy Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci, a na 23 kwietnia przypada Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich. Stąd pomysł, by przyjemności filmowe połączyć z literackimi. A że można do tego dodać radość plasyczno-teatralnej zabawy... Tym lepiej dla widzów Nokusiowego Kina. Po projekcji wszyscy chętni będą mogli wziąć udział w mini warsztatach prowadzonych przez Dagnę Ślepówrońską autorkę wydanej przez Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne książki dla dzieci pt. „Teatrzyk Paluszkowy”.

Możecie przynieść rękawiczki bez pary, włóczkę, piłeczki pingpongowe, szmatki, napastrki... i co tam wam jeszcze przyjdzie do głowy i, jak sądzicie, może się przydać do stworzenia paluszkowej pacynki. Chętni będą mogli zabrać „instrukcję obsługi” Paluszkowego Teatrzyku do domu. Książki D. Ślepówrońskiej można będzie kupić po pokazie.

Film: Cztery odcinki serialu **MAMI FATALE**

reżyseria: Łukasz Kacprowicz, Robert Jaszczurowski
rok produkcji: 2011 – 2012; technika: rysunkowa
producent: Studio Miniatur Filmowych, Grupa Smacznego
wiek: od 4 lat; czas trwania jednego odcinka: ok. 10 minut
(animacrossborders.wordpress.com)

Książka: TEATRZYK PALUSZKOWY

Autor: Ślepówrońska Dagna

Rozwijanie dziecięcej fantazji i wspieranie kreatywności jest bardzo ważnym elementem kształtującym rozwój dziecka. Dzięki wspólnej zabawie w teatr pobudzimy jego wyobraźnię i spraw-

ność manualną, tak bardzo potrzebną w szkole.

- Wybierz się z dzieckiem w magiczny świat teatru.
- Rozwijaj wyobraźnię dziecka i jego sprawność manualną.
- Znajdź inspirację do prowadzenia zajęć.

„Teatrzyk paluszkowy” to zbiór wierszyków nawiązujących swoją treścią do popularnych bajek i przedstawionych w formie teatralnej inscenizacji. Aktorami są... paluszki dziecka. Żeby zamienić je w postaci teatralne, wystarczy zawartość naszych szuflad i piłeczki pingpongowe. Opis wydawcy: www.gwp.pl

Gość: DAGNA ŚLEPOWROŃSKA - absolwentka psychologii i studium socjoterapii. Od 1988 r. zajmuje się terapią indywidualną i grupową, a od kilku lat także terapią rodzin. Psychoterapeutka, autorka książek dla dzieci, dramatopisarka, poetka, reżyserka (od kilku lat prowadzi teatr przy Centrum Praw Kobiet). Jej teksty były tłumaczone na język angielski, niemiecki, rosyjski, ukraiński oraz czeski.

Zatracać się w tańcu!

**Zapraszamy 12 maja
2013 r. o godz. 17.00
na pierwszą imprezę
poświęconą tańcu
współczesnemu**

„Jedyna rzecz, która może zaćmić twoje problemy to taniec.”

James Brown

Imprezę organizuje wspólnie z NOK Paulina Piśkiewicz tancerka, instruktorka, pasjonatka teatru tańca i... mieszkanka Nadarzyn! Będziemy tłumaczyć taniec, opowiadać o nim (jaką rolę pełnił od zarania dziejów i czym jest) i, oczywiście, pokazywać. Wystąpią m.in.: Ksenia Audrey, Marta Wrzeszcz, Jowita Kumek, Agnieszka Tumkiewicz, Patrycja Wołosz, zespoły taneczne NOK. **ZAPRASZAMY!!!**

NOKOSFERA

**Kabaretowo - teleturniejowo - freestyleowe
CZARY - MARY SZOŁ !!!**

**20 kwietnia, o godz.
19.00**

Performer i aktor Czesław Bukowiec improwizuje na tematy „z kapelusza”, a konkretnie z pudła! Pudła pełnego rzeczy podrzuconych przez Was - Widzów. Mc. Czexen przez 60 minut popisuje się swoimi niebagatelnymi zdolnościami, opowiadając niestworzone historie o wyciąganych losowo z ukrycia przedmiotach, które przynosi mu publiczność. Dobra zabawa gwarantowana!

WSTĘP WOLNY

Rubrykę Kultura redaguje Kamila Michalska
- Dyrektor NOK

Nadarzyński Ośrodek Kultury we współpracy z Firmą JARPER zaprasza do wzięcia udziału
w **ZBIÓRCIE SUROWCÓW WTÓRNYCH**

TERMINY ZBIÓREK: 27 kwietnia, 11 maja, 25 maja, 8 czerwca, 6 lipca, 20 lipca, 3 sierpnia, 17 sierpnia.

Zbieramy również elektrośmieci! Zapraszamy w godz. 8.00 – 12.00 – parking przed NOK

**Szanowni Państwo, do kontenerów ustawionych przed NOK można wrzucać surowce wtórne nie ważąc ich tzn.
można nie brać udziału w Eko Konkursie, a pozbyć się makulatury, szkła bądź plastiku**

Więcej informacji na stronie www.nok.pl w zakładce konkursy.

Konkurs wg pomysłu p. Agnieszki Olton - Janik

Sport

Tenis stołowy

Tenisści stołowi GLKS Wanzl Scania Nadarzyn mieli „ręce pełne roboty” i praktycznie cały marzec „spędzili przy stole”. **Klaudia Kusińska** (fot. poniżej) wywalczyła dwa medale w Młodzieżowych Mistrzostwach Polski (do lat 21). Złoty w grze podwójnej (z Magdaleną Szczerkowską) i srebrny w mikście (z K. Kulpą).

Aleksander Werecki zajął II miejsce w III Ogólnopolskim Turnieju Klasyfikacyjnym w kategorii Kadetów (do lat 15). **Michał Bańkosz** zajął II miejsce, a **Olga Szymańska** III w III Ogólnopolskim Turnieju Klasyfikacyjnym w kategorii Juniorów i Juniorek (do lat 18). To tylko niektóre sukcesy naszych młodych pingpongistów stołowych. Ligowe zaległości spowodowane startami zagranicznymi odrabiała także zespoły ligowe, a w szczególności występująca w ekstraklasie kobiet ekipa GLKS Wanzl Scania Nadarzyn. Podopieczne Marcina Kusińskiego w bardzo krótkim czasie rozegrały 4 spotkania ligowe, z których wygrały aż trzy mecze i uplasowały się w fotelu vice-lidera rozgrywek. Do końca sezonu zasadniczego naszym paniom pozostały jeszcze dwa spotkania i jeśli odniosą choć jedno ligowe zwycięstwo będą miały zapewniony start w play-offach o Mistrzostwo Polski.

Wyniki drużyny ekstraklasy:

SKTS Sochaczew – GLKS Wanzl Scania Nadarzyn 2-3
GLKS Wanzl Scania Nadarzyn – KS Stella Gniezno 3-1
GLKS Wanzl Scania Nadarzyn – KS Spójnia Warszawa 3-0
GLKS Wanzl Scania Nadarzyn – KTS Zamek Tarnobrzeg 0-3

Więcej informacji o sekcji tenisa stołowego
GLKS Nadarzyn znajdą Państwo na stronie:
www.nadarzyn-pingpong.pl oraz www.glksnadarzyn.pl

Dariusz Zwoliński - Prezes GLKS Nadarzyn

Piłka siatkowa dziewcząt

Siatkarki GLKS Nadarzyn zakończyły rozgrywki ligowe i obecnie po okresie przerwy biorą udział w turniejach mających na celu przygotowanie zespołów do nowego sezonu. W ramach rozgrywek Mazowieckiego Związku Piłki Siatkowej wystartowały tylko najmłodsze adeptki siatkówki rocznik 2002 i młodsze, które wzięły udział w zawodach Kinder + sport. W tym roczniku dziewczynki rywalizują w dwójkach (+ jedna rezerwowa), a do turnieju zgłosiło się 140 drużyn z ponad 60 klubów. Młode siatkarki GLKS Nadarzyn odniosły duży sukces, zajmując w swojej grupie eliminacyjnej II miejsce i awansując do decydującej fazy rozgrywek, które odbędą się w kwietniu.

Wyniki pozostałych drużyn: turniej Kadetek o Puchar Starosty grodziskiego - Grodzisk Mazowiecki - **II miejsce** zespołu młodziczek wzmocnionego paroma koleżankami z ekipy kadetek; turniej młodziczek o Puchar Prezesa „Krótkiej „Mysiadło - Łazy - **I miejsce** drużyny młodziczek; turniej o Puchar Wiosny - Siemiatycze – **II miejsce** drużyny młodziczek.

Zarząd Sekcji Piłki Siatkowej zwraca się o pomoc zainteresowane osoby lub firmy przy organizacji III Ogólnopolskiego Turnieju Piłki Siatkowej Młodziczek, Kadetek i Juniorek NADARZYN CUP - „Nadarzyńska majówka z siatkówką”. Zawody zaplanowane w terminie 10-12.05.2013 r. i mające już swoją markę oraz renomę w środowisku siatkarskim w tym roku z przyczyn finansowych nie otrzymują wsparcia z Urzędu Marszałkowskiego. Zainteresowanych prosimy o kontakt klub@glksnadarzyn.pl lub tel. pod numerem 22 739 90 18.

Jednocześnie informujemy, że sekcja prowadzi nabór dziewcząt z roczników 2001- 2003. Zajęcia odbywają się w pon. godz. 16.00 - 17.30 i czw. 15.30 - 17.00 w hali sportowej SP Nadarzyn przy ul. Sitarskich.

Dariusz Zwoliński - Trener sekcji siatkówki

Sekcja biegowa GLKS NADARZYN

16 marca – odbył się 3. w tym roku bieg w ramach Grand Prix Warszawy. Obecnie w klasyfikacji generalnej wśród kobiet 8 m. zajmuje **Katarzyna Stefańska** ze Starej Wsi (I w kat. wiekowej). Wśród mężczyzn 159 m. zajmuje **Stanisław Kamiński** z Nadarzyn (3 w kat. wiekowej), a **Jerzy Babiński** z Nadarzyn 10 w kategorii wiekowej. (*Jacek Nowocień 7 w klasyfikacji generalnej (I w kat. wiekowej) - red.*)

VIII Półmaraton Warszawski już za nami, zimowa pogoda śnieg i mroźno -10 stopni, nie przstraszyły uczestników imprezy i padł rekord udziału w biegu. 21,1 km. pokonało 10074 zawodników, w tym rekordowa liczba kobiet, bo aż 1892. Podczas zawodów rozegrano Mistrzostwa Polski Kobiet. Zwyciężyła Olga Kalendarova – Ochla z czasem 1 godz. 14 min 04 sek.

Najlepsi z Gminy Nadarzyn:

Kobiety: **Katarzyna Stefańska ze Starej Wsi, miejsce 3446 z czasem 1,52,42 (netto 1,50,34)**; Daria Sojka z Ruśca, 5175 m. z czasem 2,02,11 (netto 1,59,03); Marta Poźniak z Ruśca, miejsce 5897 z czasem 2,07,16 (netto 2,01,18)

Mężczyźni: **Stanisław Kamiński z Nadarzyn, 1985 m. z czasem 1,43,36 (netto 1,42,19)** Ryszard Piotrowski z Ruśca, 2569 m. z czasem 1,47,06 (netto 1,45,52) Grzegorz Zabłocki z Nadarzyn, 2571 m. z czasem 1,47,06 (netto 1,46,33). **GRATULUJĘ!!!** (*J. Nowocień - 211 m, z czasem 1,23,44, netto 1,23,38) - red.*)

Trwają zapisy do I Cross Maraton Nadarzyn w Młochowie. Zachęcam mieszkańców Gminy Nadarzyn do udziału w biegu – dystanse 4 km, 21,1 km i maraton 42,195 km. Impreza odbędzie się 20 kwietnia o godzinie 9.00 w Młochowie. Zapisy i informacje na stronie internetowej www.biegiemprzezpolske.pl

Najbliższe zawody: kwiecień; 20. – I Cross Maraton Nadarzyn w Młochowie (42,2 km, 21,1 km i 4 km); **21.** – Orlen Warsaw Marathon w Warszawie (42,2 km i 10 km); **27 kwietnia** – Grand Prix Warszawy w Warszawie – 10 km (Park Młociński); **27.** – Bieg Dookoła ZOO w Warszawie – 10 km (brak miejsc startowych); **28.** – I Bieg w Milanówku – 10 km.

*Jacek Nowocień
Trener i opiekun sekcji biegowej*

Turniej Piłki siatkowej o Puchar Zastępcy Wójta Gminy Nadarzyn

W dniu 23 marca br. w hali widowiskowo-sportowej GOS w Nadarzynie odbył się Halowy Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Zastępcy Wójta Gminy Nadarzyn. W turnieju udział wzięło 9 drużyn. Zwycięzcami turnieju została drużyna T.G. Sokół, II miejsce przypadło LIBERO, trzecie zaś wywalczył GOS Nadarzyn, IV m. Calvados Club Kozienice, V m. Tetrcy, VI m. Orzeł Nadarzyn, VII m. GLKS Nadarzyn, VIII m. Leśne Dziadki, IX m. Forza Nadarzyn.

Gratulujemy zwycięzcom i dziękujemy wszystkim uczestnikom za sportową rywalizację.

*Bogdan Malinowski
Kierownik hali widowiskowo - sportowej*

SPORT SZKOLNY

Marzec to tradycyjnie miesiąc licznych szkolnych zawodów w grach zespołowych dla Gimnazjalistów. Nie inaczej było i w tym roku.

Pierwszy sukces odnieśli na początku miesiąca piłkarze ręczni Gimnazjum im. bł. Jana Pawła II w Nadarzynie, którzy pod okiem swojego instruktora Marka Dołęgi wygrali turniej Gmin Zachodniego Mazowsza – MAZOVIA CUP. Kilkanaście dni później ta sama drużyna zajęła III miejsce w Mistrzostwach Powiatu SZS.

W międzyczasie do rywalizacji w ramach eliminacji do Mazowieckich Igrzysk Młodzieży Szkolnej przystąpili siatkarze i siatkarki. W rozegranych w dniach 12-13 marca Mistrzostwach Powiatu SZS zarówno dziewczęta (*for. poniżej*), jak i chłopcy odnieśli sukces zajmując I miejsce i awansując do ostatniego etapu eliminacji – Mistrzostw międzypowiatowych SZS.

Niestety obie nasze drużyny zakończyły rozgrywki na tym poziomie. Podopieczni Piotra Beńko zajęli VI miejsce, a siatkarki III lokatę, przegrywając w półfinale zawodów w dramatycznych okolicznościach 2-1 w setach z zespołem gimnazjum w Żyrardowie. Warto jednak podkreślić, że siatkarskie zespoły naszego Gimnazjum oparte są głównie na uczniach klas I i II i w przyszłym roku szkolnym powinny liczyć się w walce o awans na MIMS.

Dariusz Zwoliński - Trener sekcji siatkówki

Mistrzostwa Gminy w Minitenisie

Ponad czterdziestu młodych tenisistów ze szkół podstawowych wzięło udział w Mistrzostwach Gminy Nadarzyn w Minitenisie rozegranych 8 marca w Szkole Podstawowej w Nadarzynie. Zawody przeprowadzono według przepisów Tennis10, stworzonych przed kilku laty przez Międzynarodową Federację Tenisa, na czterech „czerwonych” kortach (odpowiadających wymiarom poprzecznym normalnego kortu). Wszyscy uczestnicy otrzymali dyplomy, zwycięzcy medale. Organizatorami zawodów byli MUKS Start Nadarzyn, Gminny Ośrodek

Sportu i Szkoła Podstawowa w Nadarzynie.
Zwycięzcy w poszczególnych kategoriach:

Dziewczeta 2005 r.:

1. Tosia Dośpiał SP Rusiec
2. Malina Papis SP Wola Krakowiańska

Chłopcy 2005 r.: 1. Marcel Kołakowski, 2. Mikołaj Pham Quang, 3. Piotr Sarniak - wszyscy SP Nadarzyn

Dziewczeta 2004 r.:

1. Joanna Śliwińska, 2. Zosia Lasota 3. Julia Kruszewska - wszystkie SP Nadarzyn

Chłopcy 2004 r.:

1. Jakub Papis SP Wola K
2. Igor Żuczko SP Nadarzyn
3. Dawid Tarachulski SP Nadarzyn

Dziewczeta 2003 r.:

1. Natalia Przewłocka SP Nadarzyn
2. Oliwia Domagała SP Nadarzyn
3. Maja Skowrońska SP Nadarzyn

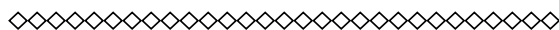
Chłopcy 2003 r.: 1. Aleks Zawislak, 2. Bartek Bartosik, 3. Michał Sarniak - wszyscy SP Nadarzyn

Dziewczeta 2002 r.:

1. Martyna Janiszewska SP Nadarzyn
2. Hania Chibowska SP Promienie
3. Dominika Paciorek SP Młochów

Chłopcy 2002 r.: 1. Michał Zawislak, 2. Dominik Kwiecień, 3. Łukasz Kruszewski - wszyscy SP Nadarzyn

Piotr Dziurui - nauczyciel wf SP Nadarzyn

SP Rusiec

- powitanie wiosny na sportowo

I DZIEŃ WIOSNY to w Szkole Podstawowej w Ruściu dzień na sportowo z pojedynkami koszykarskimi dziewcząt i chłopców Północ – Południe. W tym roku, jak zawsze, oba mecze były zacięte i do końca trzymały w napięciu, szczególnie mecz chłopców. Najwięcej punktów zdobyli:

Eliza Sobolewska 40 i Wiktor Seta 28. Wśród dziewcząt wygrała Północ, a wśród chłopców Południe. Odbił się także mecz siatkówki nauczycielki kontra uczennice. Uczennice, które zdobyły 5 marca 2013 r. III miejsce na Mistrzostwach Powiatu Pruszkowskiego, wygrały 3:1 w setach (25:9, 25:17, 26:28, 25:22).

Jacek Nowocień – nauczyciel wf SP Rusiec

Szkoła Szermierki Japońskiej – treningi w Nadarzynie Tenshin Shoden Katori Shinto-ryu

W dniu 9 marca 2013 r., w hali sportowej przy Sitarskich 4 odbył się pokaz **Katori Shinto Ryu** - sztuki walki mieczem samurajskim. Po pokazie widzowie mogli wziąć udział w otwartym treningu inauguracyjnym działalności nowej sekcji w Nadarzynie. Organizatorem spotkania był Sensei Rafał Sałapski z Warszawy (3.dan Katori Shinto Ryu, 2.dan Aikibudo).

W spotkaniu i pokazie wzięli również udział mistrz **Jacek Krzeszowiec z Lublina i członkowie Sekcji Katori Shinto Ryu z Warszawy**. Spotkanie rozpoczęło się od krótkiej prezentacji, dzięki której wszyscy przybyli na otwarcie mogli zapoznać się z historią Tenshin Shoden Katori Shinto-ryu, po czym obejrzeć

pokaz przygotowany przez mistrzów i adeptów sztuki władania mieczem. Widzowie zapoznali się z różnymi rodzajami broni samurajskiej i technikami walki mieczem, długim kijem - „bo”, włócznią - „jari” i halabardą - „naginatą”, których można się będzie nauczyć zapisując się i uczęszczając w treningach nowopowstałej sekcji Tenshin Shoden Katori Shinto-ryu w Nadarzynie. Poza rozwijaniem sprawności fizycznej, treningi Katori doskonale wpływają na rozwój wewnętrzny i duchowy. Pozytywnie rozwijają takie cechy osobowości, jak pewność siebie, samodyscyplina oraz szacunek do innych. Nauka Katori polega na treningu podstawowych pozycji i ataków, a następnie tzw. „kata” czyli form ćwiczonych w parach, przy użyciu drewnianych mieczy treningowych tzw. „bokkenów”. Pragniemy podziękować obecnym na pokazie, a wszystkich zaprosić na treningi nowopowstałej sekcji Katori w Nadarzynie. Zdjęcia ze spotkania można obejrzeć na Facebooku: www.facebook.com/pages/Tenshin-Shoden-Katori-Shinto-Ryu/177593498959461

Szkoła jest otwarta dla wszystkich chętnych – zarówno młodzieży, jak i dorosłych oraz osób starszych. **Treningi odbywają się w każdy wtorek i czwartek w godz. od 18.30 – 20.00 w hali sportowej przy ul. Sitarskich 4 w Nadarzynie.** Drewniane miecze „bokken” udostępniamy na czas treningu. Niezbędny strój do treningu: T-shirt lub bluza sportowa i spodnie dresowe.

Zapisy na zajęcia prowadzi Sensei Rafał Sałapski
- tel. 608 343 369

Udział w treningach to niezapomniana przygoda
łącząca poznawanie kultury
i obyczajów Dalekiego Wschodu.

Serdecznie zapraszamy!
www.katoriwarszawa.pl

WARCABY 2013

Tradycyjnie już od wielu lat na początku roku kalendarzowego odbył się Gminny Turniej Warcabowy szkół podstawowych Gminy Nadarzyn. W dniu 13.02.2013 r. w SP Młochów rozegrany został finał, w którym wzięły udział reprezentacje poszczególnych szkół wyłonione w eliminacjach szkolnych (wzięło w nich udział 178 dzieci, a do finału zakwalifikowało się 54). Zwycięzcami w poszczególnych grupach wiekowych zostali: **dziewczynki kl. I - III:** 1. Krysia Karcz, 2. Natalia Korczyńska, 3. Matylda Konarska;

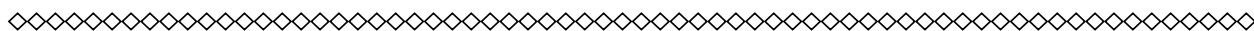
dziewczynki IV - VI: 1. Magda Kuch, 2. Natalia Bajerska, 3. Angelika Pakuła; **chłopcy kl. I - III:** 1. Wiktor Wojtyniak, 2. Wiktor Gula, 3. Kuba Motyl; **chłopcy IV - VI:** 1. Dawid Adamczyk, 2. Mateusz Zapolski, 3. Grzegorz Jagodzinski.

Wyniki drużynowe:

1. SP Rusiec, 2. SP Kostowiec, 3. SP Wola Krakowiańska, 4. SP Młochów, 5. SP Nadarzyn.

Wszystkim uczestnikom, a w szczególności zwycięzcom gratulujemy! Serdecznie dziękujemy wszystkim przybyłym opiekunom grup.

*Tadeusz Górniowski
Sędzia i koordynator*

Kompleks boisk „ORLIK 2012”

(ul. Nauczycielska) – Kostowiec

Boiska czynne są przez cały tydzień.

Planowane zajęcia szkolne dla uczniów od pon. do pt. w godz. 8.00 – 15.00; ogólnodostępne dla wszystkich chętnych: od pon. do pt. w godz. 16.00/17.00 – 22.00; sobota 10.00 – 20.00 (co druga); niedziele 10.00 – 22.00.

Możliwość korzystania 7 dni w tygodniu z placu zabaw dla dzieci. Rezerwacja boiska po wcześniejszym uzgodnieniu z animatorem sportu – **Marcinem Mlekickim tel. 514 259 869**

„ORLIK 2012” Rusiec

kompleks boisk sportowych „Orlik 2012”

w Ruścu przy ul. Górnej

w kwietniu 2013 r. czynny będzie: wtorki - soboty w godzinach 14.00 - 19.00.

W pozostałych dniach i godzinach istnieje możliwość rezerwacji obiektu dla grup zorganizowanych liczących co najmniej 10 osób.

Rezerwacji dokonać można z wyprzedzeniem czterodniowym, pod numerem telefonu: 692 767 250.

Witold Siwiec - Animator sportu

Organizacja zajęć w hali przy SP Nadarzyn (ul. Sitarskich 4):

1. Zajęcia FITNESS: pon. (TBC, płaski brzuch), śr. (STEP, ABT, płaski brzuch) godz. 20.00. Zapisy: tel. 601 135 623 (Monika Karbowska). TBC: wt., czw. godz. 20.00, zapisy tel. 504 448 771. TBC, ABT: wt. godz. 17.30 - 18.30. STEP + TBC: czw. godz. 17.30 - 18.30, zapisy tel. 507 061 933.
2. Zajęcia korekcji wad postawy oraz ćwiczenia na tzw. „bóle kręgosłupa” - prowadzone przez mgr Beatę Pawłowską, tel. 501 574 794.
3. Zajęcia KARATE - pon. (16.15 - 19.15 dzieci, 19.30 - 21.00 dorośli), wt. (17.15 - 18.45 dzieci), śr. (16.00 - 19.00 dzieci), czw. (17.15 - 18.45 dzieci), pt. (17.00 - 19.15 dzieci, 19.30 - 21.00 dorośli). Kontakt: 602 675 693.
4. Korzystanie z hali do gier zespołowych (siatkówka, koszykówka, piłka ręczna, piłka nożna – 7 x w tygodniu do uzgodnienia). Przy hali znajduje się kompleks boisk (do koszykówki, piłki nożnej) i kort tenisowy. Zainteresowanych zapraszamy! Tel. 22 729 81 66, 508 399 345

Organizacja zajęć w hali sportowej GOS w Nadarzynie (ul. Żółwińska 41):

1. Treningi Judo 2 razy w tygodniu (poniedziałki, czwartki) 17.00 - 18.30.
2. Treningi taekwondo: wtorki 18.30 - 21.00, piątki 18.00 - 21.00.
3. Korzystanie z siłowni z instruktorem - 4 razy w tygodniu (pon., wt., czw., pt.) 16.00 - 20.00.
4. Korzystanie z sauny 5 razy w tygodniu (od poniedziałku do piątku) w godz. 16.00 - 22.00.
5. Korzystanie z hali do gier zespołowych – 5 dni w tygodniu, godziny do uzgodnienia.
6. Profesjonalny masaż 2 razy w tygodniu (środa, piątek), godzina do uzgodnienia.
7. Serdecznie zapraszamy do korzystania z zajęć w nadarzyńskiej hali sportowej przy ul. Żółwińskiej 41. Zainteresowanych prosimy o kontakt z kierownikiem hali sportowej p. Bogdanem Malinowskim tel./fax (22) 739 90 18, mail: malinowski@nadarzyn.pl lub osobiście od poniedziałku do piątku.

Kolegium redakcyjne: Dorota Głodek (red. naczelna), Edyta Gawrońska, Kamila Michalska, Tomasz Muchalski, Danuta Waclawiak, Justyna Zalesińska. Niepodpisane zdjęcia zamieszczone w numerze należą do redakcji. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treści zawarte w artykułach autoryzowanych, zastrzega sobie możliwość dokonywania poprawek i skracania materiałów.

Anonimów nie drukujemy!!!

Adres Redakcji: Urząd Gminy Nadarzyn; ul. Mszczonowska 24; 05-830 Nadarzyn, z dopiskiem „Wiadomości”
tel. 22 729 81 85 w. 165, 166; e-mail: gazeta@nadarzyn.pl; www.nadarzyn.pl

Wydawca: Gmina Nadarzyn; Druk: Arkuszowa Drukarnia Offsetowa, 05-825 Grodzisk Mazowiecki ul. Traugutta 40, tel. 22 724 30 21

8 marca 2013 r. -
„Darcie pierza zamiast darcia kotów,
czyli 8 marca w NOK”

Kamila Michalska

Katarzyna Wołkowička

Anna Balsam

Katarzyna Abram

Elżbieta Baur

Monika Majewska

Marzena Latozek

Dorota Suwańska

Agnieszka Kmieć

Stanisława Osipowska

Maria Kolečka

foto: Z. Włodarczyk

Liliana Fabisińska

Renata Lebecka

Maria Lubaczewska

Paulina Skupiec, Aneta Kryńska, Małgorzata Kucharska, Elżbieta Mierzejewska - Myszk,
Katarzyna Wolska Rzewuska (Eli Salon Piękności), Ilona Radziach (po metamorfozie),
Joanna Lupińska (sklep Klasyka - Centrum Mody Nadarzyn)

Paulina Piśkiewicz

Niepodpisane zdjęcia pochodzą
z archiwum NOK.